PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

i

GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. KOSZYKOWA 7. — TEL. 250-85
Konto w P. K. O. № 1465.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC
WARSZAWA — SIERPIEŃ 1923.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I PIĄTKI OD 6 — 7.
RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ

Cena ogłoszeń 1 strona 50 Złp.
1/2 str. 25 Złp. 1/4 str. 13 Złp.

Prenumerata Złp. 4 kwartalnie
numer pojedyńczy 70 groszy

Należność w markach przyjmujemy p/g kursu w dniu płatności.

Nowa polityka dewizowa wobec Przemysłu i Handlu.

W expose, wygłoszonem na 27 posiedzeniu Senatu w dn. 8 sierpnia r. b., p. minister skarbu Linde powiedział, co następuje:

„Kwestja polityki dewizowej została załatwiona rozporządzeniem z dnia 28 lipca r. b. Mam nadzieję, że obecna reglamentacja obrotu dewizami zaspokoi zarówno potrzeby sfer produkujących, jak i handlu, przyczyni się do stopniowego zwiększenia zapasu dewiz w P. K. K. P., a zarazem wstrzyma niezdrową spekulację, przeciw której Rząd z całą bezwzględnością występuje i nadal występować będzie. Zapas dewiz w P. K. K. P. będzie nadto stale zasilany należnościami eksportowemi“.

W tym passusie przemówienia p. ministra Lindego streszczają się główne zasady nowej orjentacji w dziedzinie polityki dewizowej, której dano wyraz w rozporządzeniu z dn. 27 lipca r. b. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą. (Dziennik Ustaw Nr 74 z 28 lipca r. b.). Sztuczne regulowanie kursu marki polskiej oraz powołanie do życia Komisji Dewizowej, która miała zcentralizować obrót dewizami w całym kraju okazały się środkami, nie prowadzącemi do uzdrowienia sytuacji finansowej kraju, lecz godzącemi w najistotniejsze jego interesy gospodarcze. Stworzono niejako surogat Centrali dewiz... bez dewiz.

Miała ona zajmować się repartycją dewiz, zakupionych po kursach „wedle uznania“. Z góry jednak było wiadome, iż owa repartycja będzie fikcją, podobnie, jak to miało miejsce w latach 1919 i 1920. Waluty, znajdujące się w obiegu, wędrowały na czarną giełdę, bo tam można było uzyskać cenę korzystniejszą i przedewszystkiem kurs, odpowiadający ocenie rzeczywistej wartości marki polskiej. Skutek był ten, iż kupcy nie mieli możności spłacać należności fakturowych swym zagranicznym wierzycielom, zakupionych towarów im nie wydawano, sprowadzanie surowca stało się niewykonalne, kredyt zagraniczny ustał całkowicie. Protesty podniosły się nietylko w kraju, lecz i zagranicą. Banki, nie chcąc tracić na sztucznie ustalanym kursie walut i dewiz, wypuszczały tylko drobne ich ilości, brak zaś tranzakcji z zagranicą zmniejszył chwilowo popyt na nie do minimum. Zdawało się rządowi, iż w ten sposób będzie można zapobiedz dalszemu spadkowi marki polskiej. Była to polityka krótkowzroczna. Bo skoro napływ dewiz do P. K. K. P. ustał prawie całkowicie i w warunkach narzucania kursów giełdzie pieniężnej ustać musiał, jasne było, iż rząd nietylko nie będzie

miał możności zaspokoić potrzeb przemysłu i handlu, lecz również i własnych najpilniejszych potrzeb.

Warunki gospodarcze kraju zupełnie nie sprzyjały wysiłkom rządu w kierunku ustabilizowania waluty drogą zcentralizowania obrotu dewizami. Metodzie tej należy przyznać całkowite uzasadnienie w odniesieniu do Czechosłowacji, posiadającej bilans płatniczy aktywny, nie mogła ona być skuteczna na naszym gruncie, pozbawionym warunków, sprzyjających istnieniu Centrali Dewiz.

Zgodnie z rozporządzeniem z 27 lipca przywraca się bankom prawa dewizowe. Nowością w tem rozporządzeniu jest obowiązek banków żądać przedstawienia prócz faktury kwitu urzędu celnego, stwierdzającego odprawę celną do Polski. W sprawie inkasowania walut, pochodzących z eksportu, nowe rozporządzenie utrzymuje dotychczasowy system. Inkasowanie więc należności za wywożone z Polski w celu spzedaży towary, dozwolone jest tylko za pośrednictwem P. K. K. P. lub banków dewizowych. Eksporter otrzymuje od P. K. K. P. lub banku dewizowego po udzieleniu zlecenia zainkasowania należności odpowiednie „zaświadczenie walutowe", które winno być przy przejściu towaru przez granicę przedstawione Urzędowi Celnemu. Zastrzeżone zostało, iż P. K. K. P. i banki dewizowe mogą odmówić przyjęcia na inkaso walut, których obrót zagranicą jest ograniczony przepisami dewizowymi odnośnego kraju i że waluta eksportowa winna wpłynąc w terminie najwyżej trzymiesięcznym od daty wystawienia zaświadczenia walutowego z wyjątkiem marek polskich i niemieckich, do których termin wpłynięcia ustanowiono na 6 tygodni. Celem tego przepisu jest zapobiegnięcie tezauryzacji i spowodowanie dopływu waluty, uzyskanej z eksportu, która do kraju przeważnie nie wracała.

Należy zauważyć, iż podobnie, jak rozporządzenia poprzednie, obecne rozporządzenie nie wprowadza bezwzględnej rekwizycji walut obcych. Pozostają one nadal własnością eksportera, który może niemi dysponować, lecz na ściśle określone cele, wyszczególnione w paragrafie 6 (na pokrycie zobowiązań zagranicznych, wynikających z przywozu towarów, na zapłatę zaliczek za sprowadzone towary, na pokrycie kosztów ekspedycji i transportu, na spłatę długów zagranicznych, powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych i t. p.).

Bardzo ważny jest przepis, zawarty w paragrafie 21 rozporządzenia, głoszący, iż „banki dewizowe mają obowiązek trzymać stale na własnym rachunku walutowym w P. K. K. P. nie mniej, niż 60% każdorazowego zapasu walut obcych, posiadanych przez eksporterów na rachunkach walutowych w danym banku". Znaczenie tego przepisu polega na tem, iż P. K. K. P. wejdzie w posiadanie znacznej ilości walut, znajdujących się na rachunkach w bankach dewizowych, któremi będzie mogła obracać i w ten sposób wzmocni swój wpływ na krajowy rynek dewizowy.

Rozporządzenie z 27 lipca, stanowiące niejako kodyfikację dotychczasowych przepisów w sprawach walutowych, budzi w niektórych punktach pewne wątpliwości, lecz naogół przyjąć je należy z zadowoleniem. Usunięto przedewszystkiem fikcję w notowaniach kursów walut i umożliwiono swobodniej zaspakajać potrzeby przemysłu i handlu.

Nie jest to rozporządzenie przyjemne dla tych, którzy woleliby walutę, uzyskaną z eksportu, z krzywdą dla waluty polskiej tezauryzować zagranicę, lecz z punktu widzenia interesów kraju znaczenie jego jest b. doniosłe. Przez zwiększenie ilości dewiz na rynku zaopatrywanie się w nie celem sprowadzenia surowców nie będzie połączone z żadnemi trudnościami. Można natomiast mieć wątpliwości, czy posiadanie przez P. K. K. P. 60% zapasu walut, znajdujących się na rachunkach prywatnych w bankach dewizowych, wzmoże zdolność interwencyjną P. K. K. P. na giełdzie warszawskiej. Jeszcze zbyt mały okres czasu upłynął od chwili wprowadzenia w życie nowego rozporządzenia o obrocie dewizowym, aby można było ustalić tę, czy inną opinję.

Akcja interwencyjna P. K. K.P. o tyle jednak zdoła oddziaływać w sposób skuteczny na wahania kursu marki polskiej, o ile ogólna akcja sanacji finansów państwowych zostanie skierowana na odpowiednie tory i w sposób sprężysty, energiczny realizowana. Akcja interencyjna, w odosobnieniu prowadzona, okaże się skuteczną tylko przejściowo i marki polskiej od zniżki nie uchroni.

L. P.

Od Administracji.

Szanownych Prenumeratorów zalegających w opłacie prenumeraty upraszamy o wpłacenie zlp. 4 kwartalnie na konto P. K. O. 1465 p|g kursu w dniu wpłaty.

Rozbudowa dróg komunikacyjnych.

Powszechnie wiadomo, że rozwój życia gospodarczego kraju jest ściśle związany z rozwojem dróg komunikacyjnych.

Przez rozbudowę bowiem sieci dróg komunikacyjnych zwiększamy jednocześnie dobrobyt kraju.

W poprzednim numerze poruszyliśmy kwestję pierwszorzędnej wagi, t. j. niezbędność rozpoczęcia budowy czterech nowych linji kolejowych. Obecnie, chociaż ogólnikowo, wskażę na kwestję rozbudowy dróg bitych a to ze względu na związany z niemi rozwój komunikacji autobusowej i tramwai elektrycznych.

Kwestja ta przedewszystkiem ma ogromne znaczenie dla stolicy Państwa, albowiem w pierwszym rzędzie winniśmy dążyć do ulepszenia stanu dróg bitych i rozbudowy sieci tramwai elektrycznych w obrębie t. zw. Wielkiej Warszawy. Istotnie, jeżeli pomyślimy, że wskutek specjalnej polityki władz zaborczych, rozbudowa sieci i środków komunikacyjnych w Polsce nie podążała za rozwojem w takim zakresie, jaki miał miejsce na Zachodzie — to stanie się jasne, że w tej dziedzinie w porównaniu z państwami Zachodu pozostaliśmy o dziesiątki lat w tyle.

Dla charakterystyki stanu dróg we wszystkich trzech zaborach — zestawimy kilka cyfr orjentacyjnych, wyrażonych w ilości metrów bieżących dróg, przypadających na 1 klm.² powierzchni kraju. I tak:

b. Dzieln. Pruska i Śląsk posiada	299 m/klm²
Małopolska „	206 „
b. Kongresówka „	84 „
Kresy wschodnie (woj. Nowogrodzkie, Poleskie i Wołyńskie) „	17 „
Ziemia Wileńska „	7 „

Porywnywując powyższe zestawienie ze stanem dróg sąsiadujących z nami Prus, gdzie na 1 m² powierzchni kraju przypada około 35 m. b. dróg bitych, przyznać musimy, że z wyjątkiem b. Dzielnicy Pruskiej stan naszych dróg jest zupełnie niewystarczający. I dlatego najzupełniej słuszne było zdanie Ministra Robót Publicznych, wygłoszone na posiedzeniu sejmowej Komisji Robót Publicznych, „że gdybyśmy nawet sieć drogową uzupełnili do norm b. Dzielnicy Pruskiej, to jeszcze w porównaniu ze stanem dróg Europy Zachodniej na długie lata będziemy pół - barbarzyńcami, nie mówiąc o o sieci dróg Francji, Belgji lub Anglji, lub nawet sąsiadujących z nami bezpośrednio Prus“.

Jeżeli zważymy, że dla doprowadzenia stanu dróg naszych do norm pruskich (z wyjątkiem kresów, dla których w pierwszym okresie możemy przyjąć normy o 50% niższe), będziemy musieli wybudować conajmniej 60 tysiąacy klm. nowych dróg bitych, to stanie się jasne, jak wielki ogrom pracy nas czeka.

Przyjmując pod uwagę, że rocznie będziemy budować 2,400 klm. dróg, wyżej zakreślony program będzie mógł być zakończony nie wcześniej, jak w okresie 25 lat niejrzerwanej pracy.

Aczkolwiek sprawa dróg bitych znalazła należyte zrozumienie u miarodajnych czynników, to jednak ze względu na trudności finansowe realizacja opracowanych projektów posuwa się żółwim krokiem.

Powstaje zatem myśl, czy nie należałoby sprawy sfinansowania tych projektów skierować na inne tory. Mianowicie, czy nie należałoby odciążyć od nich skarbu państwa i przekazać je drogą pewnych koncesji prywatnym towarzystwom, które, posiadając zawsze elastyczniejszą inicjatywę, mogłyby realizację powyższych projektów przeprowadzić w daleko szybszym tempie. W Ameryce pod tym względem osiągnięto rezultaty wprost rekordowe.

Dla przykładu wskażemy tu na wykończoną już w Ameryce budowę wielkiej drogi bitej t. zw. „Ulicy Lincolna“, która, prowadząc z New - Jorku do San - Francisko na przestrzeni 5,300 klm., łączy Ocean Atlantycki z Oceanem Spokojnym.

Plan budowy tej drogi powstał jeszcze w 1913 r. W bieżącym zaś roku pozostaje jeszcze tylko do wykończenia instalacja oświetlenia elektrycznego, poczem droga ta będzie oddana do ruchu osobowego i towarowego. Drogę tę wybudowało specjalnie w tym celu stworzone Towarzystwo, które również zajmie się jej konserwacją.

Na szczególną uwagę zasługuje pewien odcinek tej linji, leżący w Stanie Indjana.

Odcinek ten, t. zw. „Ideal Section“, zbudowany został według ostatnich wymagań techniki i służyć ma, jeżeli w praktyce od-

powie stawianym mu wymaganiom, za wzór dla budowy nowych dróg w Ameryce.

„Ideal Section" jest około 30 m. szeroka, z czego 12,20 m. pokryte jest warstwą betonu o grubości 25 cm. z wkładkami z drutu stalowego, przyczem jako najwyższe, dopuszczalne obciążenie przyjęte zostało na 12,7 ton i rozłożone na cztery osie.

Wskazany wyżej betonowany odcinek jest podzielony na dwie jezdnie wewnętrzne, przeznaczone dla aut osobowych oraz na dwie jezdnie zewnętrzne dla aut towarowych po jednej w każdym kierunku. Przeciętny dzienny ruch w obu kierunkach obliczony został na 15,000 aut osobowych przy średniej szybkości 56 klm. oraz na 5,000 aut towarowych przy średniej szybkości 16 klm. na godzinę. Gdyby jednak ten ruch, w miarę swego rozwoju na powyższym odcinku przekroczył wyżej podane cyfry, przystąpionoby do wybudowania takiej samej, równolegle położonej, drogi bitej.

Oświetlenie tego odcinka będzie przeprowadzone przy pomocy lamp elektrycznych, zawieszonych na słupach betonoych na wysokości 10,5 m. i rozmieszczonych w odległości 75 m. jeden od drugiego.

Jakże mizernie przedstawia się stan tak ilościowy, jak i jakościowy naszych dróg bitych w porównaniu z państwami Zachodu i Ameryki.

Stan ten, wszystkim nam znany, utrudnia również rozwój komunikacji automobilowej, do budowy której, idąc za postępem czasu, winniśmy przystąpić jaknajspieszniej.

Należyta rozbudowa dróg bitych oraz zaprowadzenie komunikacji automobilowej i tramwajowej bez wątpienia udostępniałoby mieszkańcom stolicy najbliższe, chociażby w promieniu kilkunastu klm., okolice Warszawy.

Godzi się również podkreślić i ten fakt, że należyta rozbudowa i naprawa istniejących dróg bitych — przyczyniłaby się niezaprzeczenia do powstania i rozwoju rodzimego przemysłu automobilowego.

Tych kilka uwag, nie mówiąc już o względach strategicznych, wystarczy, ażeby wskazać, że rozbudowa dróg bitych posiada u nas pierwszorzędne znaczenie i że wskutek tego winna być prowadzona bez względu na spotykane trudności.

Byłoby rzeczą nad wyraz pożądaną, ażeby sprawą tą zajęła się komisja komunikacyjna Sejmu, ażeby projekty rozbudowy dróg i budowy nowych linji tramwajowych, drzemiące gdzieś w departamentach, wydobyto na światło dzienne i ażeby pomyślano o najszybszem ich wcieleniu w życie.

Inż. Wł. Szczepański.

Pisanie listów handlowych.

Pisanie listów handlowych i wogóle załatwianie korespondencji kupieckiej nie wymaga wcale żadnych specjalnych studjów. Wszelkie podręczniki w tym kierunku nie mają racji bytu. Wystarczy znajomość języka, ortografji i odrobina logiki.

Niektórzy ludzie twierdzą, że istnieje pewien odrębny styl handlowy, tak jak istnieje styl prawny. Otóż to jest zupełnie błędne pojęcie. Istnieją tylko pewne wyrażenia i terminy handlowe i prawne, ale styl jest tylko jeden t. j. ten, jaki posiada dany język.

Przy pisaniu listów handlowych należy kierować się jedną zasadą: powinno się pisać tak jakby się mówiło do swego korespondenta żywym słowem. Jasnem jest, że przy takim postawieniu kwestji w korespondencji należy unikać wszelkich wyrażeń, których się nie używa w zwykłej rozmowie. A więc wszelkich „Niniejszym", „takowy", „cenne pismo", „potwierdzamy z podziękowaniem". „zauważonej treści" i t. p. kwiatków stylistycznych.

Bo dlaczego koniecznie mamy rozpoczynać nasz list słowami „niniejszym ofiarujemy WPanom..." skoro „ofiarujemy Panom" również wystarczy a nie brzmi śmiesznie.

Trzeba zupełnie zapomnieć o tem, że takie wyrażenia istnieją, a wtedy łatwo nam będzie pisać listy handlowe, które odpowiedzą całkowicie swemu zadaniu i będą w zgodzie z czystością i logiką języka polskiego.

Nauka o handlu uczy nas, jakie specjalne wyrażenia używane są w terminologji handlowej. Wiemy więc, co to jest „trata" czy

„akcept" co znaczy „konosament" lub „akcydencja", co rozumieć pod „F. O. B." a co pod „C. I. F." należy więc tych terminów używać w miarę potrzeby, ale resztę pozostawić logice i gramatyce.

Drugą rzeczą niezmiernie ważną jest konstrukcja listu. Pod tym należy rozumieć pewien logiczny ciąg myśli piszącego. Aby to osiągnąć trzeba wyraźnie wiedzieć, co się ma powiedzieć swemu korespondentowi. Po pewnej praktyce osiąga się z łatwością tę umiejętność, początkującym jednak korespondentom zaleciłbym następującą metodę.

Na kawałku papieru należy sobie wynotować wszystkie punkty, jakie chcemy omówić w liście.

Pisze się je jeden pod drugiem w porządku, w jakim nam przychodzą na myśl. Następnie rozważyć należy ich porządkowość: ten punkt, który mamy użyć jako wstęp opatrzmy numerem 1-szym, następny punkt numerem 2-im i t. d. Uważamy jedynie na to, aby jedna myśl konsekwentnie wypływała z drugiej, czy też była z nią w pewien logiczny sposób związana. Ostatecznie, mając te wszystkie punkty ponumerowane, przystępujemy do pisania samego listu, co już jest bardzo łatwe.

Weźmy taki przykład: mamy napisać ofertę na dostawę węgla kamiennego, o co zapytuje nas jeden z naszych klijentów.

Notujemy sobie punkty tak jak nam przychodzą na myśl:

cena
termin dostawy
ważność oferty
gatunek węgla
warunki regulacji

zdaje się, że to wszystko.

Układamy sobie to teraz w pewnym logicznym porządku.

A więc przedewszystkiem łączymy to z zapytaniem naszego klienta: będzie to wstęp do naszego listu (punkt 1-szy).

Nim zaczniemy mówić o cenie, musimy powiedzieć, jaki gatunek węgla ofiarujemy (p. 2-gi).

Dalej idzie cena (p. 3-ci); z ceną logicznie wiąże się kwestja warunków regulacji (p. 4) następnie termin dostawy (p. 5-ty) i ostatecznie ważność samej oferty (p. 6-ty).

Mając w ten sposób ułożone wszystkie punkty, łatwo już nam jest napisać sam list. Siadamy i piszemy:

„W odpowiedzi na list Pański z dn... lub

„Stosownie do życzenia, wyrażonego listem Pańskim z dn...

ofiarujemy węgiel kamienny (podać sortyment oraz nazwę kopalni względnie inne dane)

po cenie... za tonnę (dodać franco wagon kopalnia, czy skład, czy też z dostawą na miejsce) .

Wszystkie te punkty stanowić będą pierwszy okres, następny więc rozpoczynamy od nowego wiersza słowemi:

„Warunki płatności: (wymieniamy je).

Również nowy okres stanowić będzie wyszczególnienie terminu czy terminów dostawy.

Ostatecznie zakończymy naszą ofertę, podając termin jej ważności, lub zaznaczając, że z takich a takich przyczyn jest ona bez zobowiązania.

Wszelkie dalsze szablonowe frazesy w rodzaju „polecając naszą ofertę łaskawej uwalub względom WPana" lub „mając nadzieję, że WPan zechce łaskawie i t. d." są zupełnie zbyteczne.

Jeżeli jednak mamy rzeczywiście do powiedzenia coś ważnego, co może skłonić klienta do wyróżnienia naszej oferty, a więc: specjalne urządzenie czy organizację pozwalającą na terminowe dostarczenie towaru; wyjątkową chęć otrzymania tego klienta dla takich a takich względów, — to wtedy w zakończeniu można to dodać ale w nader prostej, niewyszukanej formie.

Mając jedną taką ofertę, można wzorować na niej wszystkie następne. Zmianie podlegać będą pewne poszczególne punkty, ale szkielet pozostanie ten sam.

W ten sam sposób postępuje się z dyspozycjami, z załatwieniem reklamacji i t. d. Bo przecież cała nasza bieżąca korespondencja składa się z całego szeregu listów zupełnie do siebie podobnych co do formy, a tylko nieznacznie różniących się w szczegółach.

Czy to będzie oferta na jeden wóz węgla, czy na 1000 ton, należy w niej omówić wszystkie te szczegóły, o których pisaliśmy. Zasada więc pozostaje ta sama.

Mając kilka takich form zasadniczych, ale dobrze ułożonych, nie potrzebujemy korzystać z usług „rutynowanych" korespondentów. Wystarczy, że kierownik danego działu odnotuje zasadnicze szczegóły, a wtedy każdy, kto umie pisać na maszynie z łatwością napisze dobrą ofertę.

T. Skarzyński.

KRONIKA KRAJOWA
PRZEMYSŁ

Stosunki w przemyśle drzewnym.

Wywołany okupacją Ruhry zastój w eksporcie drzewa zagranicą trwa bez zmiany, gdyż Niemcy, niewykonując dostaw na rachunek odszkodowań, nie czynią masowych zakupów na rynkach drzewnych polskich. Pozatem wskutek tejże okupacji przewóz drzewa polskiego na zachód drogą lądową jest wstrzymany, a port w Gdańsku nie jest przystosowany do przyjmowania zwiększonych, przez brak drogi lądowej, transportów. Na rynku krajowym podaż materjału drzewnego jest dostateczną, to też przemysł wyrobów drzewnych pokrywa bez trudności swe zapotrzebowanie. Czynnych zakładów przemysłu drzewnego (zatrudniających powyżej 20 robotników) jest 453, które zatrudniają 32,474 robotników. W przemyśle mebli giętych czynnych jest 12 fabryk, nieczynnych 4, z czego 2 z powodu braku zamówień, 1 z braku kapitału obrotowego, a 1 z powodu odbudowy po pożarze. Robotników jest zatrudnionych około 5000. Produkcja gotowych mebli wynosi około 170—175 tysięcy sztuk miesięcznie, co stanowi 25—39 proc. produkcji przedwojennej. Eksport zaś wynosi około 60—85 proc. produkcji krzeseł. Przemysł ten czyni starania u rządu o ułatwienie w nabywaniu drzewa bukowego z lasów rządowych oraz o powiększenie kredytu dyskontowego w P. K. K. P. Od 25 maja r. b. zakazane zostały do wywozu przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej następujące towary: faszyny, trzaski, szczapy, chróst, bierwiona, okrąglaki, żerdzie, kłody i kloce.

Przemysł wielkopolski.

Rzemieślnicy i pomniejsi kapitaliści w miastach Wielkopolski, Śląska i Pomorza, mając dawniej do czynienia z hurtownikami pruskimi, mogli się wtajemniczyć w sprężyny handlu prowadzonego pomiędzy Prusami a rynkami b. zaboru Kongresówki. Wielu z tych procederzystów pracowało nawet dla firm niemieckich jako dostawcy wyrobów lub agenci podróżujący. Obecnie następstwa owego wyszkolenia fachowego zaczynają się ujawniać w dążności do wytwarzania rozmaitych artykułów z przeznaczeniem na wywóz do b. Kongresówki i Małopolski. Do Warszawy zaczynają zjeżdżać agenci z Bydgoszczy, Torunia i innych miast, gdzie mnożą się fabryki wyrobów rękawiczniczych, krawaciarskich, galanteryjnych i innych. Wobec trudności wynikających z braku i drożyzny surowców, poczynania są jeszcze słabe. Kupcy tutejsi są przekonani, iż przy swoistej pracowitości i zabiegliwości rodaków z dzielnic wymienionych, konkurencja z drobnym przemysłem pruskim osiągnie poważniejsze granice.

Przemysł hutniczy w Polsce.

Zapotrzebowanie na wytwórczość hut w związku z okupacją Ruhry, jest w dalszym ciągu ogromne. To też okres ten minął bez dalszych przerw w ruchu hut w m. kwietniu i maju. W biegu było 6 wielkich pieców z ogólnej liczby 17. Stalownie i walcownie dosyć znacznie rozszerzyły swą działalność, zostały bowiem uruchomione nowe płomieniaki Martena w Częstochowie, Zawierciu i Ostrowcu, tak, że naogół czynnych było pieców Martenowskich 14 z ogólnej liczby 26. Dowóz koksu karwińskiego wstrzymany w marcu i początkach kwietnia, od drugiej połowy kwietnia po skończonem bezrobociu górników w Zagłębiu Karwińskiem, rozpoczął się znowu. Czasowe ustabilizowanie się marki w okresie sprawozdawczym również korzystnie na ten dowów wpłynęło.

Jedna z lepszych hut w b. Kongresówce — Huta „Częstochowa" przeszła w ręce Modrzejowskich Zakładów górniczo - hutniczych, a to dzięki wykupieniu przez te zakłady 96,08 proc. akcji towarzystwa Zakładów metalowych B. Handtkie w Warszawie. Jest to dla przemysłu polskiego okoliczność pomyślna, gdyż stosunki w tej hucie, będącej dotąd własnością kapitałów obcych, były rozpaczliwe. Dość powiedzieć, że w kwietniu, przy świetnych konjunkturach na rynku żelaznym zarząd huty „Częstochowa" wymówił pracę około półtora tysiąca robotnikom, rzekomo z powodu braku środków obrotowych. Jest więc nadzieja, że dzisiejszy stan rozpaczliwy ulegnie zmianie na lepsze i nietylko zostaną z powrotem zatrudnieni zwolnieni robotnicy, ale nowy zarząd potrafi zatrudnić większą ilość pracowników.

W Czempinie (pod Poznaniem) w roku ubiegłym rozpoczęta została budowa huty ołowianej, huty miedzianej oraz walcowni ołowiu i miedzi. W chwili obecnej huta ołowiana jest już w ruchu i wytwarza do 500 tonn ołowiu miesięcznie. W innych dwóch działach odbywa się ustawianie maszyn. Wytwórczość miesięczna ma wynosić 600 tonn miedzi, 250 tonn blachy miedzianej i 400 tonn ołowianej o szerokości do 2 metrów; uruchomienie huty miedziamej ma nastąpić w lipcu r. b., walcowni zaś we wrześniu r. b. Przemysł hutniczy polski narzeka, że rząd polski niektóre zamówienia na maszyny kolejowe oraz różne wyroby ze stali wysokowartościowej czyni zagranicą. Zamówienia takie ze strony rządu istotnie były robione, ale nawet nie wyłącznie ze względu na przystępniejsze ceny, gdyż rząd usiłuje w miarę swych zasobów popierać przemysł hutniczy polski, ile ze względu na krótsze terminy dostaw i gwarantowaną jakość metalu zagranicznego. W r. b. rząd zamówił w hutach śląskich około 17,000 tonn różnych tworzyw kolejowych na termin do 1 września r. b. Huty b. Królestwa Kongresowego szyn nie wyrabiały dotąd, dopiero obecnie Jedna z hut zamierza uruchomić nieczynną walcownię szyn kolejowych.

Jednakże wobec cen surówki, pochodzącej z hut b. Kongresówki oraz nadmiernie wyśrubowanych cen starego żelazstwa, szyny te kalkulowały się prawie o 30 procent drożej od zagranicznych. Wogóle huty polskie, chcąc współzawodniczyć z zagranicznemi przy obstalunkach prywatnych i rządowych, muszą powiększyć znacznie ilość wytwarzanej surówki oraz obniżyć koszta wytapiania jej przez ulepszenia techniczne hut i dodawanie bogatszych rud zagranicznych do ubogich krajowych, co wpłynęłoby znacznie na obniżenie cen zarówno szmelcu, jak i surówki.

W hutach Górnego Śląska surówki kalkuluje się o wiele taniej, gdyż przy dobrym technicznym stanie pieców wytapia się ją z bogatszych rud zagranicznych.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Obrót towarowy Polski z Finlandją.

Wywóz z Polski do Finlandji stale się zwiększa. Podczas gdy w 1922 r. wywóz wynosił ogółem 18,066,300 fmk. a w 1921 r. — 3,278t tysięcy fmk., te pierwsze 5 miesięcy r. b. wykazują już cyfrę 18,260,061 fmk. Przywóz towarów natomiast z Finlandji do Polski, ograniczający się do papieru i wyrobów z papieru, znacznie się zmniejszył w ciągu ostatnich 3 lat.

Przywóz do Polski z Finlandji:

w r.	1920	5,001,000 fmk.
„	1921	2,569.000 „
„	1922	2,008,000 „
Styczeń-maj „	1923	1,105,639 „

Obrót towarowy Polski z Ameryką.

Eksport Stanów Zjednoczonych do Polski za rok ubiegły (1922) przedstawiał wartość 6,319,321 dol. Wartość importu do Stanów Zjednoczonych z Polski stanowi w roku 1921 sumę 1,032,163 dol., w roku zaś ubiegłym — tylko 537,807 dol. Według ogłoszenia w tygodniku „Commerce Reports“, oficjalnego wydawnictwa amerykańskiego Ministerjum Handlu w marcu r. b. szczegóły importu z Polski przedstawiały się następująco:

Artykuł	Wartość importu w dolarach	
	w r. 1221	w r. 1922
Puch i pierze	24,571	45,282
Futra i skóry	71,229	122,878
Grzyby suszone	88,528	96,205
Nasiona koniczyny	31,214	29,982
Książki i druki	53,032	32,858
Towary włókiennicze	9,199	27,618
Krzesła (plecione)	13,970	37,037
Maszyny przędzalnicze i przynależytości	17,962	29,235
„Antyki“	626,060	270
Szczecina	34,332	60,638
Różne	65,066	55,804
Razem	1,032 163	537,807

Z tabelki powyższejwidać, że spadek cyfrowy wartości pochodzi jedynie ze wstrzymania w roku 1922 eksportu t. zw. „Antyków“, których w roku 1921 wywieziono od nas do Ameryki za potworną sumę przeszło 626,000 dol. Rzecz prosta, że nie był to oczywiście normalny, zdrowy eksport, jakiego nam potrzeba, ale spekulacyjne wywożenie z kraju zabytków historycznych, starych obrazów, dywanów i t. p.

Dzięki zakazowi wywozu takich przedmiotów ten Quasi eksport spadł odrazu w r. 1922 do 270 dol. za cały rok. Gdy więc potrącimy wartość owego „eksportu“ w roku 1921 t. j. sumę 626,060 dol. od wartości całego eksportu, to widać, że sam prawdziwy eksport wzrósł w r. następnym o jakie 130,000 dol. bo tylko trzy pozycje powyższej tabelki wykazują zmniejszenie wartości: nasiona koniczyny, książki i druki i wreszcie artykuły różne.

Zmniejszenie to nie jest zbyt znaczne. Ale ujęcie takie nie jest ścisłe, bo oczywiście rolę też grała zmiana cen. Jednakże gdy zbadamy eksport pod względem ilościowym, to i tak widać przewagę wzrostu. Mianowicie ilościowo zmalały w r. 1922 tylko: futra i skóry oraz szczecina, co znów nie jest źle, gdy się zważy, że są to ostatecznie surowce, których (choć zdania co do tego są podzielone) może lepiej z kraju nie wywozić zanadto, ale je tu przerabiać. Natomiast inne artykuły z powyższej tabelki wzrosły ilościowo i to bardzo znacznie bo np. grzyby suszone: z niecałych 114000 klg. blisko na 264 tys. klg., a krzesła: z 1,760 tuzinów na 7,270 tuzinów. Nadto spadek ilościowy futer i skór pokrywa się aż nadto wzrostem wartości, i toż samo zupełnie dotyczy szczeciny; w obu razach wartość ich wywozu wzrosła prawie podwójnie. (Wypadek odwrotny mamy tylko przy nasionach koniczyny).

Na ogół więc eksport Polski do Stanów Zjednoczonych wzrasta i poprawia się.

Wykonanie Traktatu Handlowego Polsko - Austrjackiego.

Minęło już przeszło 7 miesięcy od dnia, w którym wszedł w życie Traktat Handlowy między Polską a Austrją z dnia 5.9 1922 roku.

W tym okresie czasu od 15 stycznia do 15 lipca r. b. zawizowało Poselstwo 9,685 — świadectw pochodzenia towarów austrjackich, wywiezionych do Polski, a korzystających z ceł konwencyjnych na podstawie art. 8, wymienionego Traktatu.

Pierwsze miejsce w eksporcie austrjackim do Polski — mowa tu jest oczywiście tylko o towarach, dla których wystawia się świadectwo pochodzenia, a więc takich, które korzystają ze zniżek celnych — zajmują wyroby włókiennicze, a mianowicie: tkaniny bawełniane, (etaminy, woile, koronki, tjule) półjedwabne i jedwabne (bielone, tkane, barwione, apretowane, merceryzowane i fasonowane w fabrykach austrjackich). Jedwab sztuczny (fabryka w St. Poelten) wyroby bawełniane jak chustki, ponge'a jumpery, bielizna męska i damska (w ogromnych ilościach) konfekcja męska i damska, krawatki, wyroby dziane i pończosznicze.

Na drugim miejscu — o ile chodzi o wartość eksportu — postawić należy: skóry zwłaszcza podeszwowe ciężkie obuwie, pasy zapędne transmisyjne, wyroby rymarskie.

Trzecie miejsce zajmują wyroby galanteryjne, a mianowicie metalowe, papierowe, toaletowe.

Czwarte miejsce zajmują wyroby gumowe, szczeliwa (Kolbenringe), piłki, węże, płaszcze, opony i kiszki do samochodów.

Na piątem miejscu położyć należałoby maszyny i aparaty elektrotechniczne, szczególnie silniki, transformatory i urządzenia dynamo- elektryczne zwłaszcza dla kopalń naftowych i węglowych.

Szóste miejsce zajmują rozmaite artykuły techniczne pomocnicze dla przemysłu naftowego.

Na siódmem miejscu kłaść należy przyrządy i artykuły dla potrzeb biurowych.

Wreszcie ósme miejsce zajmują maszyny rolnicze, których eksport do Polski widocznie w ostatnich czasach zmalał.

Jak wynika z tego zestawienia z Traktatu Handlowego korzysta przedewszystkiem austrjacki przemysł tekstylny, wysyłając do Polski artykuły o charakterze mniej lub więcej **zbytkownym.**

KRONIKA FINANSOWA

Bilans płatniczy Polski w pierwszym kwartale.

Ministerjum skarbu przystąpiło niedawno, do opracowania materjałów statystycznych, dotyczących bilansu płatniczego Polski, co pozwoli na zorjentowanie się jakie czynniki w danym okresie wpływały na poprawę lub pogorszenie stosunku przywozu do wywozu.

W pierwszym kwartale roku bieżącego stosunek ten przedstawiał się, jak następuje:

	przywóz	wywóz	saldo
	w tysiącach złotych polskich		
styczeń	96010	69378	—26632
luty	81816	94542	+12726
marzec	97136	141651	+44515
ogółem	274962	305571	+30609

Ciekawe są liczby ilustrujące stosunek przywozu i wywozu poszczególnych towarów, stanowiących główne dochody w naszym bilansie płatniczym za I kwartał.

Węgiel i koks.
w miljonach złp.

	przywóz	wywóz	saldo
styczeń	0,6	15,7	+15,1
luty	0,2	25,1	+24,9
marzec	1,1	46,2	+45,1

Drzewo surowe i pół fabrykaty drzewne
w miljonach złp.
Wywóz

	drzewo	pół fabrykaty
styczeń	3,6	4,6
luty	3,9	4,2
marzec	5,6	6,1

Wełna i bawełna
Przywóz
w miljonach złp.

	bawełna	wełna
styczeń	8,7	7,7
luty	11,9	6,1
marzec	16,4	7,7

Przędza

	przywóz	wywóz	saldo
	w miljonach złp.		
styczeń	3,6	1,6	—2,0
luty	3,1	1,4	—1,7
marzec	5,0	1,8	—3,2

Tkaniny
w miljonach złp.

	wwóz	wywóz	saldo
styczeń	4,5	11,0	+6,5
luty	4,6	6,5	+1,9
marzec	5,8	9,5	+3,7

Przetwory ropne
wywóz w milj. złp.

styczeń	1,5
luty	5,5
marzec	6,8

Jak widzimy wszystkie prawie pozycje wykazują tendencję wzrostu w rubryce wywozu. Jedynie przędza daje saldo ujemne. Za ujemne uważać też należy pozycję wełny i bawełny, gdyż przywóz tych surowców wynosi 58,5 milj. złp., podczas gdy ogólne saldo dodatnie wywozu tkanin za pierwszy kwartał wynosi tylko 12,1 milj. złp.

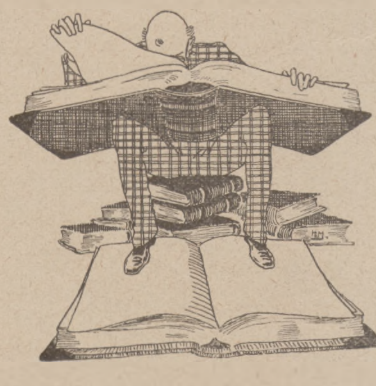
Wpływy skarbowe.

Według tymczasowych zestawień za czerwiec r. b. wpływy z podatków i opłat skarbowych oraz monopoli przyniosły ogółem sumę marek 336,469,386,000, gdy w maju wpływy te dały ilczbę marek 248,881,475,000.

Według poszczególnych grup dochodów dane za czerwiec w porównaniu z danemi za maj wykazują następujące zmiany:

	w czerwcu mk.	w maju mk.
Podatki bezpośr.	33,724,503,000	38,239,316,000
Podatki pośredn.	129,263,672,000	85,643,737,000
Cła	82,723,306,000	45,175,085,000
Opłaty stempl. . .	52,189,871,000	33,599,460,000
Opłaty wywoz. . .	11,617,413,000	324,783,000
Monopol soli . . .	5,290,623,000	9,839,094,000
Monopol tytun. .	21,170,998,000	36,000,000,000
Loterja państw. .	500,000,000	—
Razem	336,469,386,000	248,881,475,000

Obserwujemy więc stały b. znaczny wzrost dochodów państwowych z podatków pośrednich, ceł i opłat setmplowych, co świadczy o stopniowem wzmacnianiu się naszego położenia finanasowego.

Dochody i wydatki państwa.

Według tymczasowych zestawień kasowych, w pierwszem półroczu r. b. dochody państwa wyrażają się w sumie 2,963,263 milionów marek, wydatki zaś w sumie 4,953,203 milionów marek. Deficyt za pierwsze półrocze wyniósł więc 1,989,940 milionów mk. Deficyt ten w poważnej części pokryty został wpływami ze sprzedaży biletów skarbowych, pożyczek złotej, a w szczególności złotych bonów skarbowych, w pozostałej części pożyczkami skarbu. W dziale dochodów największe pozycje wykazują wykazują: ministerjum skarbu — 1,387,053 milionów mk., w tem daniny publiczne 1,007,446 mil. mk.; koleje żelazne — 1,081,458 mil. mk.; ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych — 281,904 mil. mk., wreszcie poczta i telegraf — 127,926 mil. marek. W dziale wydatków na pierwsze miejsce wysuwają się koleje żelazne — 1,609,431 mil. mk., wojsko — 1,505,212 mil. mk. i oświata 404,283 mil. mk. Następne miejsce zajmuje ministerjum skarbu — 351,488 mil. mk., ministerjum spraw wewnętrznych — 227,514 mil. mk. oraz poczta i telegraf — 176,416 mil. mk.

Handel zagraniczny Rzeczypospolitej Polskiej.

Główny urząd statystyczny podaje następujące dane, dotyczące handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej w maju 1923 r. W maju r. b. przywieziono ogółem 251,523 ton towarów, wartości 957,2 miljardów mk., wywieziono zaś ogółem 1,464,286 ton wartości 8,909 miljardów mk. Przywóz węgla i koksu wynosił 34,216 ton wartości 7,2 miljardów marek, wywóz 948,477 ton, wartości 229,9 miljardów marek. Waraość wywozu pokrywa w maju r. b. 93,5 proc. wartości przywozu. W porównaniu z miesiącem poprzednim wzrasta wartość przywozu, przy równoczesnem zmniejszeniu się wartości wywozu. W ciągu pięciu miesięcy r. b. wartość przywozu wyniosła 478,8 mijonów franków złotych, a wartość wywozu 512,9 milionów fr. złotych. Bilans więc pięciu miesięcy obliczony w walucie stałej jest czynny. Zestawienie z danemi za maj r. ub. wskazuje, że przywóz węgla wzrósł z 68,4 milionów franków złotych na 100,5 milionów franków złotych, a wywóz węgla z 27,7 milionów franków złotych na 70,4 milionów franków złotych; wzrost więc wartości wywozu jest znacznie szybszy, co powoduje wybitną poprawę bilansu handlowego.

Kronika Rozporządzeń.

W sprawie sprzedaży wyrobów tytuniowych.

Weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu w sprawie sprzedaży wyrobów tytuniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem, aż do dalszego odwołania zezwala się koncesjonowanym sprzedawcom wyrobów tytuniowych na sprzedaż na sztuki papierosów produkcji rządowych fabryk. W sprzedaży otwarte być może jedynie jedno opakowanie każdego gatunku powyższych papierosów.

Sprzedawcy wyrobów tytuniowych na obszarze województwa warszawskiego, białostock., łódzkiego, lubelskiego, kieleckiego, krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego obowiązani są utrzymywać stale na składzie wyroby tytuniowe produkcji rządowych fabryk wszystkich tych gatunków, które posiada odnośny rządowy magazyn sprzedaży wyrobów tytuniowych, względnie hurtownia rejonowa.

Zmiana taryf kolejowych.

Załamanie się walutowe i gospodarcze, datujące się od początku czerwca r. b., miało za skutek tak szybki i powszechny wzrost drożyzny oraz zwiększenie kosztów utrzymania, iż budżet kolei, równoważony mniej więcej w ciągu pierwszych pięciu miesięcy r. b. grozi obecnie olbrzymim niedoborem. Celem zapobieżenia temu, min. kolei uznało za niezbędne przystosowanie poziomu taryf do spadku waluty i wzrostu cen. Ponieważ spadek marki stanowił w porównaniu z początkiem kwietnia 120 proc., a wzrost drożyzny 98 proc., określono więc normę koniecznego wyrównania na 100 proc. dla taryf towarowych i na dalsze 33 proc. dla taryf osobowych, podniesionych już o 66 proc. od dnia 1 lipca. Od tej podwyżki ogólnej uczyniono cały szereg odstępstw, koniecznych ze względów gospodarczych, tak naprzykład: dla rozszerzenia rynku zbytu dla węgla zniżono opłaty powyżej 400 klm., a dla podtrzymania eksportu przetworów naftowych zastosowano do odnośnych taryf mniejszy wymiar zwyżki procentowej. Wreszcie, w uzwzględnieniu życzenia komitetu taryfowego, przywrócono działanie zawieszonej w r. ub. taryfy wyjątkowej na wywóz zagranicę budulca drzewnego obrobionego. Powyższe zmiany taryf towarowych wprowadzone będą w życie z dn. 1 sierpnia r. b.

Opłaty wywozowe.

Na mocy rozporządzenia ministra skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu pobierane będą aż do odwołania opłaty wywozowe od wywozu prosa, gryki, fasoli, grochu oraz drobiu bitego i żywego, w wysokości 8000 marek od 100 kilogramów prosa, 10 tys. mk. od 100 kilogr. gryki, 17,000 mk. od 100 kg. fasoli i grochu, 1200 mk. od 1 klg. drobiu bitego, 7500 mk. od żywego indyka, 6000 mk. od żywej gęsi, 3000 mk. od żywej kaczki i 2200 mk. od żywej kury.

Podatek dochodowy.

W myśl ostatecznego brzmienia

1) Osoby fizyczne, mające na obszarze Rzeczypospolitej miejsce zamieszkania, lub przebywające na tym obszarze dłużej niż rok, od całego dochodu.

2) Osoby fizyczne, bez względu na ich miejsce zamieszkania, lub pobytu, o ile na obszarze państwa: a) posiadają nieruchomości, wierzytelności zahipotekowane na nieruchomościach, majątki, przywiązane do tegoż obszaru fideikomisem lub innymi przepisami prawnymi, b) wykonują przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, albo są wspólnikami takich przedsiębiorstw, przyczem posiadanie akcji, udziałów i podobnych papierów wartościowych, nie należy uważać za udział w przedsiębiorstwie, c) pobierają dochody w postaci wynagrodzenia procentowego (tantjem), d) pobierają płacę lub emeryturę z funduszów państwa, związków komunalnych, oraz innych tego rodzaju funduszów publicznych — tylko od dochodu z tych źródeł.

3) Osoby fizyczne, nie mające miejsca zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej, lecz przebywające na tym obszarze chociażby mniej niż rok dla zarobku, lub w celach przemysłowych, albo handlowych — od dochodu osiągniętego w tymże okresie na wspomnianym obszarze.

4) Spadki wakujące (nieobjęte).

5) Osoby prawne: a) których zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej — od całego dochodu, b) inne — od dochodu, osiągniętego na obszarze Rzeczypospolitej ze źródeł, wymienionych w ustępie 2 punkty a) i b).

Opodatkowaniu podlegają wymienione wyżej osoby fizyczne, spadki wakujące i osoby prawne, których dochód roczny przekracza 2 miljony marek.

Wkrótce ukaże się w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Skarbu, zawierające tekst ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu obecnie obowiązującym, po uwzględnieniu wszelkich zmian i uzupełnień wprowadzonych ustawą z dnia 4 kwietnia 1922 r. (D. U. R. P. Nr. 29 poz. 232) i ustawą z dnia 9-go marca 1923 r. (D. U. R. P. Nr. 35 poz. 208).

Podwyższenie mnożnika celnego

W „Dzienniku Ustaw" ogłoszone zostało rozporządzenie ministrów: skarbu oraz przemysłu i handlu w przedmiocie mnożnika celnego — normalnego i zniżonego.

Wysokość dopłaty walutowej normalnej (mnożnika celnego normalnego), której podlegają towary wyszczególnione w par. 1 rozporządzeniaa ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu z dnia 7 lipca 1923 r., określa się do nowego zarządzenia na 2 399,900 proc. agio, czyli mnożnik 24,000.

Towary, nieobjęte wykazem, zawartym w par. 1 rozporządzenia z dnia 7 lipca 1923 r., ani obowiązującem w danej chwili rozporządzeniem ministrów skarbu i przemysłu i handlu z dnia 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 517) opłacają cło z dopłatą walutową zniżoną, wynoszącą 75 proc. normalnej, a zatem 1,799,000 proc., czyli mnożnik 18.000.

Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie 4 dnia po ogłoszeniu.

Różne. Różne.

Przewozy na kolejach polskich.

Ministerjum kolei podaje do wiadomości następujące dane o dokonanych przewozach na kolejach polskich w ciągu maja 1923 r. Dane te wykazują średnie liczby wagonów na dzień kalendarzo-

	1923 r.	1922 r.	1921 r.
Ogółem przewieziono średnio dziennie	9,587	9,877	6,791
mianowicie:			
I. Naładowanych na własnych stacjach	7,267	7,585	5,232
II. Przyjętych z zagranicy dla Polski	1,521	1,327	727
III. Tranzytowych przez Polskę	799	965	832
Kategorja I zawiera ładunki:			
Wojskowe	303	444	960
Kolejowe	851	730	532
Węgiel:			
dąbrowski	1,009	1,000	459
krakowski	243	278	197
pozostały krajowy	66	51	—
Drzewo:			
opałowe	348	378	268
kopalniane	229	81	56
Surowce hutnicze	101	82	68
Ładunki przemysłowe	845	847	500
Ropa i przetwory naftowe	175	266	81
Sól kuchenna	69	73	52
Aprowizacja i rolnicze	835	1,249	821
Wywóz przez Gdańsk	174	146	49
przez inne miejscowości graniczne	585	295	145
Pozostałe, wyżej nie wyszczególnione	1,434	1.665	1,044
Kategorja II zawiera ładunki:			
Węgiel z zagł. cieszyńskiego	18	27	15
Węgiel z zaggł. g.-śląskiego	943	689	179
Przywóz przez Gdańsk	271	279	198
przez inne miejscowości graniczne	289	332	338

Zmniejszenie się ilości naładowanych wagonów w maju 1923 r. w porównaniu do 1922 r. spowodowane było większą ilością dni świątecznych w miesiącu sprawozdawczym.

Ilości spożywanego cukru na świecie

Po wyeliminowaniu potrzeb Indji Brytyjskich, których spożycie pokrywa się całkowicie miejscową produkcją specjalnego płynnego cukru, nie wychodzącego poza granice Indji, przedstawiają się w ostatnich trzech latach, jak następuje: W r. 1920/21 — 15,801,300, w r. 1921/22 — 18,744,600 i w r. 1922/23 — 18,383,200 tonn. Wysokość zaś wszechświatowej produkcji cukru również za wyjątkiem Indji Brytyjskich, wyraziła się w tym samym okresie czasu w następujących cyfrach: W r. 1920/21 —14.350.000, w r. 1921/22—15,275,000 i w r. 1922/23 — 15,175,000 tonn. W tem właśnie zestawieniu należy szukać wyjaśnienia zagadki braku cukru na rynku wszechświatowym w roku bieżącym.

Projekt reformy walutowej w Gdańsku.

Senator Volkmann przesłał do Ligi Narodów projekt reformy walutowej w Gdańsku. Referat składa się z trzech części: a) położenie Gdańska a reforma walutowa; b) potrzeba reformy walutowej; c) projekt reformy walutowej. Najważniejszy punkt 3 — przedstawia się jak następuje: podstawą nowej waluty gdańskiej będzie funt (20 marek złotych). Na funt przypadnie 100 złotych gdańskich (jeden złoty równa się 100 halerzom). Tem samem jeden gdański złoty równać się będzie 0,20 złotych marek. Wybijanie monety metalowej stanowi przywilej wolnego miasta. Moneta 100-złotowa ma pełną wartość funta, moneta srebrna będzie miała jeden gram srebra na 5 złotych. Banknoty wydawać będzie Bank Emisyjny, mający powstać na 30 lat. Bank będzie samodzielnem przedsiębiorstwem pod nadzorem wolnego miasta. Kapitał ma wynosić 20 miljonów złotych, z czego 25 proc. wpłaca się natychmiast. Udziały banku mogą być sprzedawane. Bank nie płaci podatków bezpośrednich, oddaje jednak dwie trzecie zysku ponad 4 proc. wolnemu miastu z chwilą, kiedy uzyska się zapas na pokrycie banknotów. „Banknoty ograniczone są do 500 złotych na głowę ludności. Wypuszczenie wyższej sumy dozwolone jest przy pokryciu i podlega 5 proc. opodatkowaniu. Zapas na pokrycie banknotów winien pokrywać jedną trzecią emisji banknotów i składa się on ze złotych banknotów funtowych i codziennie płatnych pretensji funtowych tak długo, aż nie zbierze się zysk banku, który służy na pokrycie kredytu walutowego w wysokości pół miljona funtów. Dalsze dwie trzecie banknotów winny być zabezpieczone złotem lub gwarantowanemi wekslami handlowemi. Na czas przejściowy założy się urząd wyrównawczy z kredytem 200 tysięcy funtów. W tym czasie przejściowym przeprowadza się obrachunki na podstawie marki złotej. Celem zabezpieczenia stosunku do funta bank emisyjny będzie miał oddział w Londynie. Z dniem wprowadzenia gdańskiego złotego marka niemiecka stanie się zagranicznym środkiem płatniczym.

Książki nadawcze przy przesyłkach kolejowych.

Interesanci sfer przemysłowych i handlowych domagali się z dawna zaprowadzenia przy nadawaniu towarów na kolei książek nadawczych. Obecnie uczyniono temu zadość i z dniem 1 lipca są dopuszczone na kolei na żądanie interesantów książki nadawcze. Książki te będą mogły służyć obok wtórnika listu przewozowego jako pokwitowanie nadania towarów i będzie je można nabyć w ekspedycjach kolejowych.

Sprawa odszkodowań za straty wojenne na terytorjum Polski.

Ministerstwo spraw zagranicznych rozesłało do polskich placówek konsularnych zagranicą następującej treści okólnik w sprawie odszkodowań za straty wojenne na terytorjum Polski:

„Ponieważ ciągle jeszcze znaczna ilość osób zwraca się bezpośrednio lub przez ministerstwo spraw zagranicznych do głównego urzędu likwidacyjnego w sprawie wypłaty odszkodowań za straty wojenne, poniesione na terytorjum Polski, a zarejestrowane przez komisję szacunkową, względnie w sprawie dodatkowej rejestracji niezgłoszonych dotychczas jeszcze tego rodzaju strat, ministerstwo spraw zagranicznych zwraca uwagę na treść ogłoszonego w Nr. 24 „Monitora Polskiego“ z r. 1923 komunikatu głównego urzędu likwidacyjnego. Komunikat ten zawiera dokładne wyjaśnienia w sprawie odszkodowań wojennych. Ministerstwo spraw zagranicznych zaznacza, że wobec nieaktualności sprawy, tudzież dostatecznego już wyjaśnienia, — G. U. L. nie będzie udzielał odpowiedzi na podania, kierowane doń w tym przedmiocie.“

Kronika Zagraniczna.

AUSTRJA.

Monety metalowe w Austrji.

Komisja finansowa austrjackiej rady narodowej przyjęła projekt rządowy o wypuszczeniu monet metalowych po 100 koron, 1000 koron i 5000 koron na ogólną sumę 130 miljardów koron.

NIEMCY.

Kapitały niemieckie w Rosji.

Rada komisarzy ludowych zatwierdziła kontrakt, zawarty pomiędzy komisarzem koncesyjnym a niemieckim Bankiem Wołóżskim. Przedmiotem tej umowy jest koncesja rolna na 10,000 haktarów w obrębie Pokrowska nad Wołgą. Koncesja wydana jest na 36 lat. Koncesjonarjusze mają prawo odstępować tereny koncesjonowane pod warunkiem wypłacania rządowi Sowietów od 25 do 75 procent otrzymywanych w ten sposób czynszów.

Opłaty pocztowe w Niemczech.

Komisja parlamentarna dla taryf pocztowych dozwoliła na 3 i półkrotne podniesienie opłat pocztowych z dniem 1 sierpnia r. b.

Wielomiljonowe banknoty w Niemczech.

Jak donosi „Vossische Ztg." niebawem zostaną puszczone w obieg nowe banknoty jednomiljonowe niemieckie.

Bezpośrednia komunikacja między Litwą a Niemcami.

Z dniem 1 lipca wprowadzona została bezpośrednia komunikacja między Litwą a Niemcami przez Wierzbołowo.

Położenie przemysłu górniczego na niemieckim Śląsku.

Z powodu ostatniego strajku w niemieckiej części Górnego Śląska przemysł poniósł straty, wynoszące 50 miljardów marek. Straty te są tem cięższe, iż niema żadnej możności eksportowania węgla zagranicę dla uzyskania zagranicznych środków płatniczych. Straty te odbijają się także bardzo niekorzystnie na zarobkach robotników. Skarbowe kopalnie na niemieckim G. Śląsku, których rentowność cierpi bardzo z powodu zależności od pruskich finansów państwowych, według wszelkiego prawdopodobieństwa, będą oddane na przeciąg lat 100 pod zarząd pruskiego towarzystwa górniczo-hutniczego z ograniczoną odpowiedzialnością, które chce udzielić znacznych środków na rozbudowę przedsiębiorstw skarbowych. W każdym razie produkcja węgla na niemieckim G. Śląsku ma być znacznie spotęgowana. Obecnie w przemyśle górniczym daje się odczuwać dotkliwie brak środków płatniczych.

Utrudnienia walutowe w Berlinie.

„Neue Freie Presse" donosi z Berlina: Wiele banków berlińskich ogłosiło zawiadomienie, iż nie mogą nadal przyjmować gwarancji za wykonanie zleceń dewizowych. Równocześnie zaś banki wprowadziły szereg technicznych utrudnień dla publiczności. Berliner Handels-Gesellschaft, która w swoim czasie zaczęła ograniczać przyjmowanie małych zleceń na efekty, ogłasza obecnie, że zlecenia do sumy 5 funtów sterlingów nie będą przyyjmowane, a przy zleceniach na sumę od 5 do 50 funtów sterlingów będzie pobierana osobna prowizja 4 proc.

Finanse Niemiec.

Reichstagowi złożono w tych dniach skorowidz wydatków oraz dochodów Rzeszy w czasie 1920 i 1923 r.

Budżet na r. 1920 wykazuje dochody w sumie na 58,7 miljardów marek oraz takąż samą sumę wydatków.

W r. 1920 nadwyżka dochodów wynosi 7,2 miljardy marek wobec 90,7 miljard. mk .dochodów a 83.5 miljard. marek wydatków.

W roku 1922 wykazany jest deficyt w sumie 1313,5 miljardów mk.

W roku 1923 niedobór wynosi 5,116 miljardów mk. wobec dochodu w wysokości 5,6 trylj. a rozchodów w sumie 10,7 trylj.

Podwyższenie taryf kolejowych w Niemczech.

Komisja taryfowa kolei Rzeszy uchwaliła podwyższyć taryfę osobową o 200 proc. dla klasy IV i III, o 300 proc. dla klasy I i II, oraz taryfę towarową o 250 proc. Nowa taryfa obowiązuje od 1-go lipca. r. b.

CZECHOSŁOWACJA.

Bilans handlu Czechosłowacji.

Czechosłowacki urząd statystyczny ogłasza następujące cyfry bilansu handlowego zagranicznego w roku 1922. W roku tym wwieziono do Czechosłowacji różnych towarów 31,942,150 q i 788,794 sztuki, ogólnej wartości 12,695,515,701 kor. cz. W tymże czasie wywieziono z Czechosłowacji różnych towarów 94,902,625 q i 4,119,526 sztuk, wartości 18,086,590 kor. cz. Z tego wynika, że bilans handlowy Czechosłowacji w roku 1922 został zamknięty z przewagą wywozu nad wwozem na sumę 5,390,832,889 kor. cz., t. j. był wybitnie aktywnym.

Cyfry ogłoszone przez urząd statystyczny i dotyczące obrotów handlu zagranicznego w kwietniu r. b. stwierdzają, że bilans handlowy Czechosłowacji w dalszym ciągu jest aktywnym. Tak w kwietniu r. b. wywieziono z Czechosłowacji towarów za 1,056,554,096 kor. czes., wagi — 1,423,085,103 q i 333,297 sztuk, a wwieziono w tymże okresie do Czechosłowacji towarów wartości 863,933,290 kor. cz., wagi 297,823,154 i 63,984 sztuki, czyli że przewaga wywozu w tym okresie wynosiła 186,620,808 kor. cz. Ogólna aktywność czechosłowackiego bilansu handlowego w ciągu 4-ch pierwszych miesięcy 1923 roku wyraża się sumą sięgającą 1 miljarda koron czeskich.

Sprawa umowy handlowej angielsko-czeskosłowackiej.

„Manchester Guardian" stwierdza, że rokowania rządu angielskiego z rządem czeskosłowackim w sprawie zawarcia umowy handlowej postępują nadal pomyślnie.

Eksport czesko-słowacki

w miesiącu czerwcu wynosił miljon koron czeskich. Eksport od początku roku bieżącego do czerwca osiągnął cyfrę 5,612,000 koron czeskich.

WĘGRY.

Sytuacja gospodarcza Węgier.

Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego minister handlu Walko oświadczył, że import w ciągu pierwszych pięciu miesięcy r. b. dosięgnął kwoty dwustu dziesięciu miljonów koron w złocie; import przewyższył eksport o sumę czterech miljonów. Pomyślne zbiory i rozwój przemysłu włókienniczego pozwalają spodziewać się lepszego rezultatu w drugiej połowie roku. Intensywność przemysłu tkackiego zdwoiła się, a przemysł wełniany przewyższył siedmiokrotnie produkcję trzech lat ostatnich. Produkcja węglowa dosięgła prawie

czterech miljonów tonn, to jest ilości stanowiącej dotychczas maksimum produkcj w tym okresie.

Wielka upadłość poważnej firmy węgierskiej.

Znana wielka firma tekstylna w Szegelinie „F. Eisenstaedter i S-ka" oraz spółka akcyjna dla obrotu tekstyljami, ogłosiły upadłość i zażądały przymusowej likwidacji. Pasywa firmy wynoszą 250 miljonów kor. węg., aktywa około 80—90 miljonów. Firma Eisenstaedter istnieje od przeszło 70 lat i należała do największych firm swej branży.

Podniesienie taryf kolejowych na Węgrzech.

W związku ze spadkiem kursu korony węgierskiej kolejowa taryfa osobowa będzie z dniem 25 b. m. podniesiona o 100 proc. na wszystkich linjach kolei państwowych i prywatnych. Równocześnie taryfa towarowa będzie podniesiona o 50 proc.

ANGLJA

Długi angielskie w Ameryce.

Ambasador angielski oddał do dyspozycji amerykańskiego urzędu skarbowego państwowe bony angielskie na ogólną sumę 4600 miljonów dolarów. Jest to ostatnia formalność w sprawie załatwienia pretensji amerykańskich do Anglji z tytułu długu wojennego.

Sir Lloyd Greame o stanie ekonomicznym Anglji.

Podczas obrad w Izbie Gmin w dniu 19 lipca przedstawiciel rządu prezydent Izby handlowej sir Philip Lloyd Greame zobrazował stan ekonomiczny Anglji w cyfrach porównawczych z takimże stanem w ostatnich latach przed wojną. Według danych, przytoczonych przez niego, najbliższa przyszłość stanu gospodarczego Anglji w obliczu nierozwiązanych dotąd problematów na kontynencie nie przedstawia się pomyślnie. Mimo, że ostatnio liczga bezrobotnych spadła stosunkowo znacznie i wielka ilość fabryk była całkowicie obsadzona siłą roboczą, to jednak według zdania przedstawicieli świata przemysłowego i kupieckiego, niema widoków na bliskie osiągnięcie dobrobytu. Według tych samych źródeł, powodem tego jest ciągła niepewność sytuacji i brak ułożenia się stosunków gospodarczych świata.

ROSJA SOWIECKA.

Eksport i import sowiecki w maju.

„Izwiestja" podają dane liczbowe o eksporcie i imporcie w ciągu maja r. b. Według owych obliczeń eksport w maju wyniósł 32 miljony rubli złotych. Wśród eksportowanych towarów na pierwszem miejscu stoją futra, daiej produkty naftowe, zboże i włókno. Import w maju oceniony jest na 17 miljonów rubli złotych. Jeżeli cyfry te odpowiadają rzeczywistości, świadczą one o nędzy, zmuszającej do wywożenia zboża, mimo głodu i zaniechania importu, mimo braków we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego.

Układ o eksport zboża z Rosji do Niemiec.

„Gazeta Lwowska" donosi z pogranicza polsko-sowieckiego, że w najbliższych dniach przybyć ma delegacja rządu niemieckiego celem ostatecznego omówienia oraz zatwierdzenia specjalnego układu w sprawie natychmiastowego eksportu zboża do Niemiec, gdzie sytuacja aprowizacyjna jest krytyczna. Rząd sowiecki zobowiązał się rozpocząć eksport zboża do Niemiec już w najbliższych dniach i użyć w tym celu resztek sprzętu zeszłorocznego. Eksport kierowany będzie przez Estonję i Litwę.

Z pogranicza polsko-sowieckiego.

„Gazeta Lwowska" donosi z pogranicza polsko-sowieckiego, że w Rosji ogłoszono i wprowadzono w życie zasadę uiszczania wszelkich opłat pocztowo-telegraficznych w złocie. Normy opłat są przedwojenne. Dopuszczalne jest uiszczanie opłat w rublach sowieckich według kursu złota, który ogłasza się co dwa tygodnie. Obecnie kurs ten ustalono w wysokości 51,500,000 rubli sowieckich za jeden rubel złoty.

Sprawa handlu włosko-rosyjskiego.

Włoski minister handlu Rossi przyjął nowego szefa rosyjskiej misji handlowej Sergjusza Gorczakowa i omówił z nim rozwój handlu Włoch z Rosją i sposób spłacania zobowiązań między obu państwami. Sposób ten dozna zmiany o tyle, że kupcy włoscy w Rosji nie będą, jak dotychczas, korzystali jedynie z gwarancji banków szwedzkich i niemieckich, lecz w przyszłości rosyjski bank państwowy sam będzie udzielał gwarancji.

Ograniczenie emisji pieniędzy papierowych w Rosji.

Obecna sesja wszechrosyjskiego komitetu wykonawczego uchwaliła ograniczenie emisji pieniędzy papierowych do 50 miljonów rubli złotych miesięcznie, poczynając od sierpnia r. b.

Budżet sowiecki w czerwońcach.

Komisarz finansów p. Sokolnikow oświadczył dziennikarzom, że gospodarstwo sowieckie przechodzi stopniowo na rachunek w czerwońcach: budżet na 1924 r. będzie obliczony w czerwońcach. w r. 1924 oprócz czerwońców będzie emitowana moneta metalowa.

Wycofywanie banknotów sowieckich.

Drukarnia państwowa w Moskwie przystąpiła do niszczenia banknotów 5 i 10-rublowych, emisji 1922 r. Również mają uledz wycofaniu i zniszczeniu świadectwa kasy państwowej z tegoż roku.

Otwarcie giełdy zbożowej w Moskwie.

Dnia 1 sierpnia ma być otworzoną w Moskwie giełda zbożowa.

JUGOSŁAWJA.

Konwencja jugosłowiańsko-niemiecka.

Treść konwencji reparacyjnej między Jugosławją i Rzeszą niemiecką jest następująca:

Rząd jugosłowiański rezygnuje ze wszystkich niemieckich dostaw bydła. Wzamian za to rząd niemiecki otworzy dla Jugosławji na konto reparacyjne kredyt w sumie 9 miljonów marek złotych. złotych. Za przyznanie dalszego kredytu w sumie 2 miljonów marek złotych, Niemcy zwolnione będą od obowiązków, wynikających z art. 238 traktatu wersalskiego. (Restytucje). Powyższemi kredytami dysponuje rząd jugosłowiański na cele zakupu towarów w Niemczech. Na dobro Niemiec na rachunku reparacyjnym zapisana będzie suma 17 miljonów marek złotych, tytułem dopłat za dostarczone przez Niemcy w październiku 1921 r. lokomotywy. Niemcy zobowiązały się wreszcie dostarczyć Jugosławji w r. 1924 za miljon marek złotych soli. Konwencja musi być ratyfikowana.

SZWAJCARJA.

Stopa procentowa.

Nawet Bank Narodowy Szwajcarski zmuszony był stopę dyskontową podnieść z 3 na 4 proc., by utrudnić zbyt łatwe wycofanie waluty z rynku pieniężnego.

LITWA.

Budżet Litwy.

„Wl. B. Ing." podaje z Kowna: Na posiedzeniu sejmu litewskiego 6 lipca rozpoczęły się obrady nad preliminarze budżetowym na rok 1923. Preliminarz w brzmieniu rządowem przedstawia się jak następuje: a) budżet nadzwyczajny: dochody 164,727,595 litów, wydatki 150,922,454 litów, w tem głwne pozycje po stronie dochodowej: min. fin. handlu i przemysłu ma przynieść 86,184,621, jako wydatki tego ministerstwa wykazana jest suma 7,705,052. Wydatki na obronę krajową mają wynosić 58,303,984 litów, to jest przeszło trzecią część budżetu. Do tego dochodzi jeszcze budżet nadzwyczajny, którego strona dochodowa wynosi 34,548,351 litów, rozchodowa 42,353,892.

№ 15 Adres Redakcji i Administracji: Koszykowa 7, tel. 250-85.

Waluta gdańska.

Powracamy do zagadnienia, które nie przestaje zajmować naszych kół handlowo - przemysłowych ze względu na stosunki, łączące nas z Gdańskiem.

Niemiecka fachowa prasa gospodarcza, pełna jest szczegółów w tej dziedzinie, którą również pragniemy bliżej zbadać i oświetlić.

Senat wolnego miasta Gdańska liczy się z trudnościami, a nawet z niebezpieczeństwem przeprowadzenia reformy walutowej. Trudności polegają na tem, że, po tej reformie, trzeba będzie bezwzględnie utrzymać równowagę budżetu państwowego wolnego miasta, wprowadzić krociowe oszczędności, podwyższyć podatki, odmówić pomocy państwowej gminom, przygotować się na zatamowanie wywozu i w ogóle zbytu, ograniczenie pracy w przemyśle i powiększenie liczby bezrobotnych.

Jednakowoż, nie zważając na te trudności, senat w. m. Gdańska czyni przygotowania do reformy walutowej. Skłaniają go do tego przedewszystkiem fatalne skutki inflacji w państwie niemieckiem, brak środków obiegowych, zubożenie szerokich warstw ludności, ujemne etyczne skutki inflacji, coraz większe trudności przy nabywaniu zagranicznych produktów spożywczych dla swoich niezamożnych obywateli i t. d. Senat zamierza przystąpić do tej reformy z tem większą otuchą, że międzynarodowa komisja odszkodowań wyraziła opinję, przychylną dla zaciągnięcia przez Gdańsk pożyczki, mającej poprzedzić reformę walutową; komisja ta również, jak słychać, gotowa jest przyznać wolnemu miastu pewne ulgi w wykonaniu zobowiązań, ciążących na wolnem mieście wobec komisji. Senat gdański mniema również, że reforma będzie mogła być opartą na podstawie czynnego bilansu płatniczego wolnego miasta.

Pisaliśmy już, że senator gdański Dr. Volkmann, opracował główne zasady reformy. Jego projekt uzyskać już miał przychylną opinję Ligi Narodów i przyjęty jest także przez senat gdański, oraz przez główny wydział sejmu wolnego miasta.

Jak wiadomo, przyszłym pieniądzem gdańskim ma być „gulden" (złoty), podzielony na 100 halerzy („Heller"). Sto takich guldenów równać się ma jednemu funtowi sterlingów. W. m. Gdańsk bić będzie w mennicy własnej monety złote po 100 guldenów, jakoteż bilon srebrny, niklowy i miedziany; obieg tego bilonu nie będzie przewyższał stu guldenów na głowę. Ma być powołany do życia gdański Bank biletowy (emisyjny), jako przedsiębiorstwo samodzielne, nie uzależnione od rządu. Ten bank wypuszczać będzie banknoty do wysokości 500 guldenów na głowę, to jest ogółem około 180 milionów guldenów. Trzecia część tej sumy pokryta być musi przez tak zwaną rezerwę bankową. Rezerwa ta składać się ma z funtów sterlingów, lub z płatnych na żądanie zobowiązań w funtach. Ponieważ na zebranie takiej rezerwy trzeba byłoby czekać wiele lat, przeto przewidziana jest pożyczka walutowa w sumie pół miljona funtów szterlingów.

Niepokryte przez rezerwę banknotową dwie trzecie przeznaczonych do emisji banknotów pokryte być mają w pełnej wysokości przez pierwszorzędne weksle kupieckie.

Wymiana papierowych marek niemieckich na guldeny gdańskie nie jest przewidywana; zresztą od dnia wprowadzenia samoistnej, guldenowej waluty gdańskiej, marka niemiecka byłaby w Gdańsku walutą zagraniczną.

Zobowiązania dłużne przeliczone byłyby podług ustalonego kursu.

Z powyższego wynika, że, przed przystąpieniem do reformy walutowej w. m. Gdańska, konieczne jest posiadanie kredytu walutowego w wysokości około pół miliona funtów angielskich. Otóż takiego kredytu Gdańsk dotychczas nie uzyskał i niewiadomo jest czy go wogóle będzie mógł uzyskać. Ale i niezależnie od sprawy tego kredytu konieczne są jeszcze inne przygotowania, których wykonanie zajęłoby jeszcze czas dość długi.

W każdym razie więc wprowadzenie nowej waluty gdańskiej jest jeszcze rzeczą dość odległą.

T. W.

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE

Dobrzechowskie Zakłady Ceramiczne. Siedziba S-ki w Dobrzechowie. Kapitał zakładowy mk. 500 milionów, podzielonych na 50 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele „Dobrzechowska Parowa Fabryka Cegły i Dachówek“. Alfred Potocki i dr. Władysław Michałowski.

Śląska Hurtownia Włókiennicza. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 200 milionów, podzielonych na 4 tysiące akcji po mk. 50,000 wart. nom. Założyciele: „Śląska Hurtownia Włókiennicza“ Sp. z ogr. odp., Sp. Akc. dla Handlu Towarami Włóknistemi „Tkanina“, Sp. Akc. dla Przemysłu i Handlu „Polon“.

Towarzystwo Hoteli i Pensjonatów „Bristol“. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 2 miljardy, podzielonych na 100 tys. akcji (25% imiennych i 75% na okaziciela) po mk. 20,000 wart. nominalnej. Założyciele: Adam Landyn-Chrzanowski, Marjan Witold i Janusz Jamonttowie, Marja P. Paryska, Medard Kozłowski, Kazimiera Klimowiczowa i Włodzimierz Dbałowski.

Międzynarodowe Towarzystwo Tytuniowe. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy marek jeden miljard, padzielonych na 10 tysięcy akcji po mk. 100,000 wart. nom. Założyciele: Aleksander ks. Drucki - Lubecki, Franciszek Brugger, Marek Badior, Karol Wilhelm Scheibler, Leon Grohman, Franciszek ks. Radziwiłł, Konstanty Rembieliński i Antoni Collaro.

Sp. Akc. dla Budowy Mieszkań w Bielsku. — Siedziba w Bielsku. Kapitał zakładowy mk. 40 milionów, podzielonych na 4 tysiące akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Oswald Molenda i Karol Fuchs.

Polskie Zakłady Impregnacyjne. — Siedziba w Krakowie. Kapitał zakładowy mk. 200 milionów podzielonych na 20 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Polskie Zakłady Impregnacyjne, Sp. z ogr. odp., Inż. Jerzy Buzek, dr. Maksymiljan Mieczysław Frydecki, firma Guido Rütgers w Wiedniu oraz fir. Schrabetz et Comp. w Wiedniu.

Przędzalnia i Fabryka wyrobów Lnianych „Technolen“. — Siedziba w Grodzisku. Kapitał zakładowy mk. 250 milionów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Kazimierz Zaleski, Eugenjusz Węgrzecki, Kazimierz Żochowski i Leon Laskowski.

Włocłowska Fabryka Lokomobil i Młocarń Parowych. — Siedziba we Włocłowku. Kapitał zakładowy mk. 400 milionów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po mk. 20,000 wart. nom. Założyciele: Inż. Leon Zakrzewski. Paweł Rosenman i Selim Golde.

„Pel-Met“ Przemysłowo - Handlowe Sp. Akc. dawniej B. H. Seinfeld. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 200 milionów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Karol Markheim oraz Adolf i Oskar Seinfeldowie.

„Henryka Francka Synowie“ Fabryka Surogatów Kawy — Siedziba w Skawinie. Kapitał zakładowy mk. 500 miljonów, podzielonych na 50 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Firma Henryka Francka-Synowie w Skawinie, Karol Hempel i dr. Zygmunt Lisocki.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

Polska Spółka Akcyjna „Kauczuk“ — o mk. 300 milionów czyli do marek 600 milionów drogą III em. (100000 imiennych i 500 tysięcy na okaziciela) po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom I i II em. w stosunku na każdą akcję imienną I em. jedną akcję imienną III em. i na każdą akcję I lub II em. na okaziciela jedną akcję III em. na okaziciela po cenie emisyjnej mk. 3000.

Dobra i Zakłady Przemysłowe „Kisielnica“, Bogdana Kisielnickiego — o mk. 150 tysięcy czyli do mk. 650 tysięcy drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji II em. po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 30 tysięcy.

Sp. Akc. Handlowo - Przemysłowa W. Bednawski — mk. 130 milionów czyli do mk. 250 milionów drogą wypuszczenia 130 tysięcy akcji V em. po mk. 1000 wart. nominalnej. Pierwszeństwo do nanabycia 120 tysięcy akcji V em. służy właścicielom akcji emisji poprzednich, w stosunku jednej nowej na jedną dawną akcję. Po cenie e misyjnej mk. 4000. Repartycji pozostałych 10,000 sztuk dokona Zarząd podług swego uznania.

Fabryka Mebli i Urządzeń Biurowych „Pacyfic“ — o mk. 70 milionów, czyli do mk. 100 milionów drogą wypuszczenia 70000 akc. III em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1250.

Polska Składnica Pomocy Szkolnych — o mk. 100 milionów, czyli do mk. 150 milionów, drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji V em. po mk. 500 wart. nom. Perwszeństwo do nabycia akcji V em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 650.

Zjednoczone Browary Warszawskie pod firmą: „Haberbusch i Schiele“ — o mk. 100 milionów, czyli do mk. 600 milionów drogą wypuszczenia 100 tysięcy akcji po mk. 1600 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na pięć dawnych akcji po cenie emisyjnej mk. 10,000.

Jan Bujak Fabryka Przyrządów Mierniczych we Lwowie o mk. 30 milionów czyli do mk. 60 milionów drogą wypuszczenia 3 tysięcy akcji imiennych II em., wart. nom. po mk. 10,000. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych po cenie emisyjnej, mk. 33,000.

Polska S-ka Akcyjna „Pharma“ Magister Bolesław Jawornicki w Krakowie—o mk 42 miliony, czyli do mk. 126 milionów drogą wypuszczenia 60 tysięcy akcji IV em., wart. nom. po mk. 700. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku 1 akcji nowej na 2 stare po cenie emisyjnej, którą określi Zarząd.

Osada Górniczo - Przemysłowa „Trzebinia“ — o mk. 25 milionów czyli do mk. 50 milionów drogą wypuszczenia 25 tysięcy akcji II em., wart. nom. po mk. 1,000. — Pierwszeństwo do nabycia 17 tysięcy akcji II emisji służy właścicielom I em. w stosunku do ilości posiadanych.

Pozostałe 8 tysięcy akcji mają służyć na pokrycie świadczeń rzeczowych na rzecz „Sierszańskich Zakładów Górniczych“. Cenę emisyjną określi Zarząd.

„Pokucie“ Naftowa S-ka Akc. — o mk. 80 milionów czyli mk. 120 milionów drogą wypuszczenia 80 tysięcy akcji II em., wart. nom. po mk. 1000. (5% imiennych i 95% na okaziciela). Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku 1 akcji II em. na 1 akcję I em. po cenie emisyjnej mk. 5000.

„Siła i Światło“ — o mk. 1 miljard, czyli do mk. 1,300,000,000 drogą wypuszczenia 2 milionów akcji V emisji wart. nom. po mk. 500. Pierwszeństwo do nabycia 1,800,000 akcji V emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku 3 akcji V em. na 1 akcję dawną po cenie emisyjnej mk. 2000. Repartycji pozostałych dokona Zarząd.

Tow. Akc. Fabryki Tasiem Jules Varnhagen — o mk. 14,625,000 czyli domk. 16,250,000 drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 650 będą przestemplowane na mk. 6,500 wartości nom.

Tow. Warszawskie Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu — o mk. 300 mionów t. j. do mk. 500 milionów drogą wypuszczenia 500 tysięcy (30 tysięcy imiennych i 270 tysięcy na okaziciela) akcji V em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji V em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku trzech nowych na każde dwie akcje poprzednich emisji po cenie emisyjnej mk. 20000 plus koszty stempla i druku akcji.

Sp. Akc. Wełnianej i Bawełnianej Manufaktury „Adolf Daube“ w Łodzi — o mk. 45 milionów czyli do mk. 90 milionów drogą wypuszczenia 45 tysięcy akcji III em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji, po cenie emisyjnej mk. 1100.

Tow. Akc. Cukrowni „Ostrowite“ — 352,800,000 czyli do 360 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku S-ki wskutek czego dotychczasowi akcjonarjusze otrzymają za każdą akcję wart. nom. 2,000 mk. — 100 nowych akcji wart. nom. po mk. 1000 — o dalsze 120 miljonów czyli do mk. 480 miljonów drogą wypuszczenia 120 tysięcy akcji nowej emisji wart. nom. po mk. 1000. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom dawnych emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji.

„Rolnik w Sierpcu“ — o mk. 100 miljonów czyli do mk. 125 miljonów drogą wypuszczenia 10,000 akcji II em. wart. nom. po mk. 10000. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom I em. w stosunku 4 nowych akcji na 1 starą po cenie emisyjnej mk.. 13,000.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

„Omnium" Sp. Akc. dla przemysłu naftowego we Lwowie — nadzwyczajne na 31 sierpnia r. b. o g. 5 po poł. w sali posiedzeń Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie.

Hurtownia Związkowa — nadzwyczajne na 22 sierpnia r. b. o g. 11 przed południem na sali posiedzeń „Resursy Kupieckiej" w Poznaniu, pl. Wolności 11.

Fabryka Wyrobów Metalowych i Emaliowanych „Światowit" — zwyczajne na 28 sierpnia r. b. ewentualnie w drugim terminie na 11 września r. b. o g. 5 pp. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Żórawia 22 m. 2.

Centrala Skór w Poznaniu — zwyczajne na 24 sierpnia r. b. o g. 10 rano, ewentualnie w drugim terminie o g. 11 przed poł. w lokalu własnym w Poznaniu, Grochowe Łąki 4.

Cukrownia „Ciechanów" — nadzwyczajne na 1 września o g. 5 pp. w lokalu Związku Zawodowego Cukrowni Królestwa Polskiego w Warszawie, ul. Mazowiecka 13 m. 7.

Fabryka Maszyn i Odlewni „Orthwein, Karasiński i S-ka" — nadzwyczajne w drugim terminie na 31 sierpnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu Banku Zjednoczonego Ziem Polskich w Warszawie, pl. Napoleona Nr 7.

„Elibor" Sp. Akc. Handlowo - Przemysłowa „Ł. J. Borkawski" nadzwyczajne na 27 sierpnia r. b. o g. 4 pp., ewentualnie w drugim terminie na 15 września r. b. o g. 5 pp. w dużej sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, ul. Kopernika 30.

Centrala Rolniczo-Handlowa — zwyczajne na 23 sierpnia r. b. o g. 4 pp. w lokalu własnym w Kępnie, przy ul. Szkolnej.

Krotoszyńska Fabryka Maszyn Lejarni Żelaza — zwyczajne na 3 września r. b. o g. 5 pp. w biurze fabryki.

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia „Rohn, Zieliński i S-ka" — nadzwyczajnee na 27 sierpnia r. b. ewentualnie w drugim terminie na 11 września r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Warszawskiego Banku Zjednoczongeo w Warszawie, ul. Marszałkowska 129.

Tow. Fabryki Portland Cementu „Łazy" — nadzwyczajne na 30-go sierpnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Przeskok 4.

Bank Unji w Polsce — organizacyjne na 1 września r. b. o g. 11 przed południem w sali posiedzeń Union Banku w Wiedniu, Filji we Lwowie, ul. Kilińskiego 3.

Zachodnie T-wo dla Handlu i Przemysłu — nadzwyczajne na 21 sierpnia r. b. o g. 6 pp. w lokalu S-ki w Warszawie. Marszałkowska 148.

Przemysł i Handel Drzewny „Forest" — nadzwyczajne na 16 sierpnia o g. 5 pp. w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Miodowa 5.

Tow. Powązkowskiej Fabryki Mydła — nadzwyczajne na 23 sierpnia r. b. o g. 6 pp. w lokalu S-ki w Warszawie, Marszałkowska 148.

T-wo Ubezpieczeń „Mazovia" — nadzwyczajne na 23 sierpnia r. b. na g. 6pp. w lokalu T-wa w Warszawie, ul. Natolińska Nr 4.

Warszawskie Tow. Akc. „Motor" — nadzwyczajne na 10 września r. b. o g. 6 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 23.

Starzycka Fabryka Wyrobów Sukiennych Z. Bornstein — zwyczajne na 1 września r. b. o g. 6-ej popoł. w lokalu S-ki w Tomaszowie Mazowieckim.

T-wo Akc. „Bergszlos" w Równem — zwyczajne na 24 sierpnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu T-wa w Równem, ul. 3 maja 157.

Fabryka Odlewów Żelaznych Narzędzi Rolniczych oraz Warsztaty Mechaniczne „Ostrówek" — zwyczajne na 18 sierpnia r. b. o g. 11 rano w biurze Zarządu wieś Ostrówek (pow. Węgrowski, ziemia Siedlecka).

Tow. Akc. Fabryki Portland - Cement „Opoczno" — zwyczajne na 15 września r. b. o g. 5 pp. w lokalu przy ul. Szopena 12 m. 5 w Warszawie.

Tow. Wydawnicze „Prasa" — nadzwyczajne na 20 sierpnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Szpitalna 12.

Fabryka Sukna w Opatówku, dawniej Fiedlera — nadzwyczajne na 21 sierpnia r. b. o g. 4 pp. w Warszawie, Plac Małachowskiego Nr 2.

Kąpiele na Wielkiem Morzu Jastrzębie Góry „Jastgór" — nadzwyczajne na 31 sierpnia r. b. o g. 5 pp. w Warszawie. ul. Wspólna 8 m. 12.

Modrzejowskie Zakłady Górniczo - Hutnicze — nadzwyczajne na 21 sierpnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu Związku Polskich Hut Żelaznych w Warszawie, ul. Mazowiecka 5.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna — nadzwyczajne na 18-go sierpnia r. b. o g. 11 przed poł. w sali posiedzeń b. Hotelu Rzymskiego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22.

„Juno" Fabryka Paszy Melasowej, Suszarnia i Wytwórnia Artykułów Pastewnych — nadzwyczajne na 20 sierpnia r. b. o g. 4 pp. w sali posiedzeń Poznańskiego Banku Ziemian w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 13.

Tow. Akc. S. Hermann w Nakle zwyczajne na 25 sierpnia r. b. o g. 11 przed południem w lokalu własnym w Nakle (Pozn.).

Zakłady Przemysłowo - Drzewne i Metalurgiczne „Horacy" — zwczajne na 22 sierpnia r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 60/17.

Polska Wytwórnia Wyrobów Włókienniczych „Vestes" — organizacyjne na 3 września r. b. o g. 8 wieczorem w lokalu przy ul. Aleje Kościuszki 53 w Łodzi.

Suchedniowska Fabryka Odlewów — zwyczajne na 5 września r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Kielcach.

Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu „Lignum" — nadzwyczajne na 27 sierpnia r. b. o g. 5 i pół pp. w lokalu Spółki w Warszawie. ul. Królewska 10.

Polska Sp. Akc. „Polfilma" — zwyczajne na 1 września r. b. o g. 4 i pół pp. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Sienkiewicza.

Różne.

Sp. Akc. dla Przemysłu i Handlu Towarami Włókienniczemi, Narymberskiemi i Galanteryjne-„Hurt“, począwszy od 1 września r. b. wypłacać będzie dywidendę za 1922 r. w wysokości 100% t. j. po mk. 500 od akcji.

Tow. Akc. Edward Kręglewski w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 200%.

Tow. Akc. „K. Rudzki i S-ka“ zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje IV emisji.

„Elibor“ Sp. Akc. Handlowo - Przemysłowe „Ł. J. Borkowski“ wypłaca dywidendę z 1922 r. po mk. 284 od akcji.

Sp. Akc. „Polska Foresta“ we Lwowie wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 12% t. j. po mk. 120 od akcji.

Sp. Akc. „M. Leszczyński i S-ka“ w Warszawie wypłaca dywidendę za 922 r. po mk. 400 od akcji I em., po mk. 300 od — II em., po mk. 200 od II em. II serji i po mk. 100 od akcji II em. III ser.

„Potęga“ Tow. Polskich Fabryk Huty Żelaza wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 33%.

Tow. Fabryki Portland - Cementu „Wysoka“ wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 50% t. j. po mk. 500 od akcji.

Bank Centralny w Warszawie, zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne II em.

Akcje: Syndykatu Rolniczego Warszawskiego, Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego, Poznańskiej Spółki Drzewnej, Sp. Akc. „Unia“, Zjednoczone Fabryki Maszyn dawniej Ventzki i Peters w Grudziądzu oraz *Tow. Akc. „Herzfeld i Viktorius“* zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

Bank Przemysłowców zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje II em.

Centrala Skór w Poznaniu zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne V em.

Tow. Akc. „Dębienko“ zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IV em.

Hurtownia Związkowa zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IV em.

„Przędza“ Węclewski i Śliwiński zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne II em.

Hurtownia Drukarska w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 200%.

Tow. Akc. Wyrobów Bawełnianych Ludwika Geyera w Łodzi wypłaca dywidendę za 1922 r. po mk. 750.000 od akcji.

Dom Handlowo - Przemysłowy A. Aronson i Synowie i Jakób Kuferman wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 150%.

Bank Kredytowy w Warszawie wypłaca dywidendę za 1922 r. w wysokości 60%.

6% Bony Skarbowe.

Na mocy rozporządzenia p. Ministra Skarbu cena 6% Bonów Skarbowych została ustnowioną na mk. 40.000 za jeden złoty.

Rozwój kursów złotego polskiego.

Dzień wejścia w życie		*Kurs złotego*
14/X	22 r.	1.400
6/XI	„	1.600
13/XI	„	1.800
4/XII	„	2.000
8/I	23 r.	2.300
22/I	„	3.500
29/I	„	4.500
5/II	„	5.500
12/II	„	6.500
29/II	„	7.000
26/III	„	7.500
1/IV	„	7.500
10/IV	„	8.000
1/V	„	8.000
25/V	„	8.500
1/VI	„	9.000
7/VI	„	9.500
9/VI	„	10.000
11/VI	„	12.000
15/VI	„	13.500
16/VI	„	15.000
18/VI	„	17.500
19/VI		20.500
23/VI	„	17.000
20/VII		25.000
6/VIII		30.000
10/VIII	.	35.000
17/VIII	„	40.000

Od Adminisracji.

Sz. Prenumeratorów zalegających w opłacie prenumeraty prosimy o wpłacenie Złp. 4 kwartalnie p/g kursu w dniu wpłaty,

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie.

Z dniem 28 lipca zostały zmienione godziny zebrań giełdy walutowej, a mianowicie zamiast od g. 11.45 minut. do godz. 12,15 po poł. zebrania odbywać się będą od g. 1.30 pp. do godz. 2 pp.

Godziny zebrań giełdy papierów wartościowych (akcji i papierów procentowych) t. j. od godz. 10 m. 30 do godz. 11,30 pozostają bez zmiany. W soboty giełda walutowa czynną będzie od godz. 12,30 do godz. 1pp.

Zakupione na giełdzie od Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej dewizy i waluty zagraniczne winny być nazajutrz przed godz. 10 r. wykupione.

Nowe wagony dla Polski.

W roku bieżącym Polskie Koleje Państwowe oczekują nowych wagonów, zamówionych w różnych fabrykach — 6375, i amerykańskiego typu 30-tonnowych — 7505, licząc te ostatnie każdy za dwa, otrzymawszy przewidziane zwiększenie taboru w r. b. — 21,385.

To zwiększenie jednak w połączeniu z posiadaną już obecnie ilością 95,994 wagonów, nie pokryje w całości ogólnej ilości 121,429 potrzebnych wagonów i brak wagonów w końcu r. b. będzie wynosił w ten sposób 121,429 — (95,994 : 21,385) 4040.

Brak ten Polskie Koleje Państwowe zamierzają pokryć wagonami wynajętymi — 1737 i wagonami obcymi powracającymi, oraz przysyłanymi na mocy paragrafu 5 Umowy o wzajemnem użytkowaniu wagonów towarowych w komunikacji międzynarodowej.

Elastyczne szyby.

Według pism londyńskich, dwaj chemicy angielscy wynaleźli po długoletnich, kosztownych doświadczeniach, materjał elastyczny jak guma, a przezroczysty jak szkło, nadający się do wyrobu szyb wszelkich rozmiarów, co bez wątpienia ucieszy wszystkich, którzy przy obecnej drożyźnie drżą o kosztowne szyby mieszkań, czy sklepów swoich.

Piłka, rzucona całą siłą w taką szybę elastyczną, wywołuje tylko lekkie jej wklęśnięcie, które znika natychmiast.

KRONIKA GIEŁDOWA

Okres ubiegły (31/7 — 13/8) fatalnie się odbił na wartości marki polskiej. Waluty zagraniczne w dalszym ciągu pędzą w górę. Dolar St. Zjednoczonych podniósł się o dalsze mk. 50 tysięcy, funt sterl. — o przeszło mk. 310 tysięcy i t. d. i t. d., a w związku z tem artykuły pierwszej i powszedniej potrzeby szalenie drożeją. Marka niemiecka spadła już prawie do zera, bo 8 b. m. giełda warszawska ceniła ją zaledwie 2 fen., w końcu zaś okresu dosięgła 6 fenigów. P. K. K. P. przestała ją, jako bezwartościową walutę nabywać.

Waluty zagraniczne wysokocenne pojawiają się na giełdzie w nader ograniczonej ilości, wobec czego rzadko kiedy są zawierane pomiędzy bankami tranzakcje.

Jedynym dostawcą jest wyłącznie P. K. K. P., która stale zasila tutejsze instytucje bankowe w niezbędną na cele przemysłu walutę. W ten sposób zapasy P. K. K. P. mogą wkrótce się wyczerpać. Co będzie dalej? Przyczyna braku materjału tkwi w tem, że ceny walut na giełdzie urzędowej o wiele się różnią od rzeczywistych, wskutek czego posiadacze walut prawdopodobnie zbywają takowe pokątnie po cenach wyższych, niż na giełdzie, wskutek czego do instytucji bankowych waluty te nie dopływają.

Metale szlachetne niezmiernie podrożały. W obrotach prywatnych za rubel złoty płacą przeszło mk. 180,000, za srebrny — przeszło mk. 90,000.

Akcje podlegały zbyt silnym wahaniom przy tendencji niejednolitej.

Do 3 b. m. usposobienie przeważało dość mocne, następnie zaś kursy zaczęły się chylić ku zniżce, która jednak nie była długotrwałą, gdyż już 9 b. m. kursy wracały do poprzedniego poziomu, niektóre zaś gatunki akcji osiągnięły nawet znaczne nadwyżki kursowe. W końcu okresu pod wpływem wzmożonej realizacji znów kursy chwiać się poczęły, lecz tym razem zniżka przybrała nieco większe rozmiary. Na zasadzie rozmaitych rozsiewanych pogłosek, w związku z wrzeniem u naszych sąsiadów z nad Sprewy, publiczność prywatna rzuciła pokaźną ilość akcji na rynek, który jednak takiej ilości nie mógł pochłonąć i w rezultacie kursy coraz bardziej staczały się na dół. Gdyby nie manewr kulisy, która dolewała oliwy do ognia, starając się sztucznie jeszcze większą wywołać panikę, przez dalsze obniżanie kursów — różnice byłyby mniej dotkliwe. Wedle opinji sfer giełdowych, po 15 b. m. spodziewać się należy zmiany na lepsze, gdyż obecne ceny z wyjątkiem akcji przemysłu włókienniczego, nie są wygórowane.

Akcje bankowe przeważnie trzymały się odpornie, zaś Polski Bank Przemysłowy we Lwowie zdołał nawet osiągnąć pewną nadwyżkę. Niektóre akcje z przemysłu cukrowniczego i metalurgicznego również nie podążyły za ogólnym prądem zniżkowym. Natomiast akcje przemysłu naftowego wobec natarczywej podaży normowały się zniżkowo.

Papiery lokacyjne, zwłaszcza listy zastawne i obligacje miejskie, wydane po wojnie, nie znalazły nabywców.

Miljonówka od czasu do czasu jest przedmiotem tranzakcji po kursie jednak niezmienionym (mk. 1700), zaś 8 proc. Poż. Pań. Złota znajduje chętnych odbiorców pomimo, że kurs w krótkim stosunkowo przeciągu czasu podniósł się ze 120,000 mk. na 180,000. Usposobienie końcowe dla walut i metali — mocne, dla akcji słabsze, niezdecydowane i wyczekujące i wreszcie dla papierów państwowych — słabe.

A. E.

LOSOWANIA

4% Państwowa Pożyczka Prem. z 1920 r. (Miljonówka).

Ciągnienie z dnia 4 sierpnia 1923 r.

Nr 4,226,702.

Ciągnienie z dnia 11 sierpnia 1923 r.

Nr 3.308,938.

Wypłata po mk. 1,000,000 natychmiast.

Obligacje m. st. Warszawy,

Ciągnienie 2 lipca 1923 r.

5½% pożyczka 1916 r.

Po 3,000 rb. N. N. 335072 335158 335173 335177 335193 335196 335201 335240 335258 335342 335350 335475 335497 335499 335517 335629 335645 335667 335670 335778 335790 335843 335846 335861 335867 335871 335889 335945 335958 335998 336027 336064 336072 336121 336150 336156 336275 336292 336300 336304 336391 336460 336463 336496 337425 337486 337489 337518 337525 337545 337600 337606 337610 337627 337683 337694 337722 337846 337876 337959 337983 337988.

Po 1,000 rb. N. N. 338009 338039 338052 338104 338119 338127 338128 338195 338220 338288 338292 338355 338456 338472 338490 338593 338732 338761 338819 338834 338834 338842 338864 338899 338904 338922 338923 338938 338961 338964 339027 339042 339064 339118 339136 339159 339187 339245 339246 339289 339294 339340 339360 339372 339378 339385 339409 339428 339462 339501 339618 339622 339648 339817 339851 339881 339907 340109 340195 340261 340268 340278 340313 340441 340442 340481 340513 340603 340616 340626 340640 340663 340686 340733 340736 340746 340780 340809 340826 340882 340900 343902 344009 344019 344085 344144 344185 344196 344197 344203 344208 344238 344247 344248 344307 344336 344361 344404 344433 344444 344463 344495 344506 344537 344559 344680 344684 344693 344700 344717 344772 344791 344814 344825 344851 344858 344918 344919 344922 345090 345095 345111 345148 345166 345210 345216 345313 345350 345359 345361 345400 345444 345448 345468 345553 345621 345636 345660 345691 345694 345738 345786 345824 345837 345881 345887 345923 345964 345982.

Po 500 rb. N. N. 346053 346054 346119 346120 346155 346156 346333 346334 346353 346354 346379 346380 346457 346458 346483 346484 346555 346556 346579 346580 346597 346598 346870 346871 346886 346887 346949 346950 346969 346970 346989 346990 347039 347040 347129 347130 347229 347230 347291 347292 347303 347304 347307 347308 347353 247354 347363 347364 348271 348272 348275 348276 348323 348324.

Po 300 rb. N. N. 348656 — 348660 348866 — 348870 348981 — 348985 349376 — 349380 349461 — 349465 349596 — 349600 349601 — 349605 349911 — 349915 351111 — 351115.

Po 100 rb. N. N. 351651 — 351660 351881 — 351890 352731 — 352740 352751 — 352760 353521 — 353530 353891 — 353900 354151 — 354160 355151 355152 356461 — 356470 357401 — 357410.

Po 50 rb. N. N. 361861 — 361880 362391 — 362410.

5% Warszawska Pożyczka Przezorności 1920 r.

Po 10,000 mk. N. N. 450231 — 450240 451741 — 451750 153061 — 453070.

Po 5,000 mk. N. N. 462221 — 462240 463121 — 463140 468581 — 468600.

Po 3,000 mk. N. N. 474831 — 474860 484671 — 184700 488901 — 488930 492801 — 492830.

Po 1,000 mk. N. N. 530451 — 530500 541601 — 541650 553851 — 553900 582601—582650 582851 — 582900 592251 — 592300 605701 — 605750 616251 — 616300 619801—619850 657701 — 657750 657982 658090.

Po 500 mk. N. N. 686001 — 686040 688241 — 688280 696481 — 696520 705161 — 705200 722401 — 722440 723721 — 723760 736201—736240 752641 — 752680 753921 — 753960.

Wypłata dnia 1 października 1923 r.

4½% V pożyczka 1 serji.

Ciągnienie dnia 14 lipca 1923 r.

Po 1,000 rb. N. N. 27270 27360 27491 27512 27513 27607 27663 27727 27765 27821 28044 28114 28140 28257 28300 28380 28420 28474 28517 28518 28695 28761 28892 28935 28972 29020 29218 29314 29349 29413 29512 29573 29639 29699 29765 29771 29910 29939 29979 30006 30130 30136 30243 30290.

Po 500 rb. N. N. 30476 30506 30537 30576 30619 30637 30719 30748 30786 30857 30869 30891 30920 30971 31062 31198 31222 31251 31367 31401 31455 31482 31497 31512 31695 31742 31957 31971 32131 32313.

Po 100 rb. N. N. 32563 32585 32702 32803 32897 33009 33044 33111 33118 33228 33279 33297 33319 33341 33389 33459 33475 33583 33622 33665 33730 33764 33805 33838 33943 33993 34014 34050 34073 34177 34284 34325 34444 34487 34582 34738 34739 34909 34997 35015 35026 35028 35089 35178 35219 35323 35367 35556 35592 35709 25805 35842 35884 35897 35977 35995 36015 36035 36067 36154 36258 36280 36306 36307.

4½% VI pożyczka.

Po 1000 rb. N. N. 36437 36478 36610 36860 36904 36913 36947 37060.

Po 500 rb. N. N. 37135 37193 37321 37422 37535 37542 37594.

Po 100 rb. N. N. 37720 37756 37782 37981 37987 38044 38179 38306 38310 38350 38354 38466 38649 38743 38765 38780 38854 38865 38914 38967 39017 39021 39095 39105 39258 39260 39301 39344 39431 39439 39469 39533 39586 39661 39668 39687 39688.

4½% pożyczka 2 serji.

Po 1000 r. N. N. 39718 39763 39805 39809 39822 39882 39905 39938 40030 40074 40248 40364 40502 30562.

Po 500 rb. N. N. 40764 40808 40892 40894 41259 41558 41562 41694 41721 41724 41755.

Po 100 rb. N. N. 42000 42001 42030 42067 42083 42094 42423 42461 42712 42806 52842 42938 43069 43092 43142 43147 43155 43286 43336 43404 43579 43692 43750 43803 43902 43942 44052 44156 44350 44467 44515 44534 44610 44736 44775 45127 45184 45200 45244 45268 45273 45288 45463 45525 45549 45634 45658 45846 45853 45896.

4½% VII pożyczka.

Po 1000 rb. N. N. 45901 46184 46696 46860.

Po 500 rb. N. N. 46977 46978 49701 49702 51873 51874 53905 53906 54249 54250 54285 54286 55025 55026 56763 56764.

Po 300 rb. N. N. 57136 — 57140 58191 — 58195 58811 — 58815 59176 — 59180 64856— 64860 66331 — 66335 68716 — 68720 68826— 68830 72121 — 72125 73106 — 73110 77071— 77075 83221 — 83225 83711 — 83715 83861— 83865 84191 — 84195.

Po 100 rb. N. N. 92021 — 92030 93931 — 93940 94221 — 94230 96451 — 96460 106991 — 107000 109371 — 109380 114071 — 114080 114281 — 114290 116691 — 116700 116911— 116920 118691 — 118700 119081 — 119090 120221 — 120230 121421 — 121430 122361 — 122370 124261 — 124270 127851 — 127860 139371 — 139380 143921 — 143930 145941 — 145950 149561 — 149570 151051 — 151060 151411 — 151420 157521 — 157530 158361— 158370 160581 — 160590 161481 — 161490 161651 — 161660 165501 — 165510 167051— 167060 170621 — 170630 171171 — 171180 174671 — 174680 177841 — 177850 179881— 179890 181251 — 181260 183261 — 183270 184731 — 184740 187821 — 187830 190211— 190220 190891 — 190900 192601 — 192610 194741 — 194750 197181 — 197190 204231 — 204204 205721 — 205730 207621 — 207630 212791 — 212800 213791 — 213800 218701— 218710 227171 — 227180 227481 — 227490 230831 — 230840 237411 — 237420 249431 — 249440 249661 — 249670 250171 — 250180 254941 — 254950 255581 — 255590 256951 — 256960.

4½% VIII pożyczka.

Po 3,000 rb. N. N. 267048 267283 267291.

Po 1,000 rb. N. N. 267497 268059 268082 268305 268812 268966 269231 269500 269653 269837 269905 269993 270165 270524 270539 270627 270779 270905 270918 271284 271307 271499 271542 271559 271590 271698 271771.

Po 500 rb. N. N. 272362 272647 272746 272815 272999 273008 273107 273232 273238 273339 273379 273444.

Po 100 rb. N. N. 274033 274213 274538 274632 274951 275090 275447 275548 275815 275826 275846 276148 276542 276658 276699 277019 277128 277185 277271 277283 277334 277428 277471 277704 277794 278008 278310 278452 278558 278582 278596 278645.

Tam, gdzie między dmowa numerami jest kreska, należy uważać za wylosowane i wszystkie między nimi kolejne numery.

Wypłata od dnia 14 października 1923 r.

6% Obligacje m. Łodzi emisja I-a.
Ciągnienie z dnia 31 marca 1923 r.

Lit. A. po mk. 5,000 N. N. 1061 067 071 072 112 143 157 229 259 268 278 349 351 373 376 460 482 490 512 550 579.

Lit. B. po mk. 1,000 N. N. 1622 633 635 654 673 681 1737 742 744 747 793 798 1829 841 895 943959 974 989 2031 039 109 295 305 350 394 407 408 426 428 449 453 463 474 483 588 657 803 830 841 863 2903 912 927 938 946 955 999 3012 058 078 084 115 119 137 148 156 161 185 231 249 255 341 344 363 370 406 418 432 444 462 467 501 576 581 589 608 681 716 737 741 746 757 763 802 813 873 785 884 950 958 979 984 997 4057 082 089 4108 119 230 263 300 319 358 405 409 410 477 529 540 541 544 548 549 586 591 661 687 761 791 800 846 862 900 955 978 5002 069 180 183 185 198 209 254 273 282 307 366 371 381 554 579 582.

Lit. C. po mk. 500 N. N. 5614 619 676 704 720 742 767 812 839 851 874 908 6014 020 024 055 057 067 071 094 115 131 136 169 179 195 210 248 301 341 375 431 456 468 477 544 601 610 667 668 688 707 711 752 831 853 862 985 7016 090 054 055 067 095 100 112 125 138 141 242 254 272 310 314 331 337 350 367 379 402 479 509 528 563 642 646 667 671 691 728 773 787 856 875 908 8035 047 113 130 134 156 175 195 208 225 231 249 375 389 392 396 439 461 483 499 509 528 573 617 629 650 687 710 716 824 830 950 957 971 975 985 9012 018 051 145 155 168 235 243 258 268 318 351 374 381 472 482 509 533 571.

Lot. D. po mk. 200 N. N. 9612 666 719 766 768 776 794 805 817 838 870 896 909 968 10093 130 161 166 190 277 291 317 342 362 378 437 457 498 502 503 543 556 565 593 623 629 632 761 814 891 897 910 917 995 997 11011 030 056 076 167 178 189 190 213 244 253 290 315 378 401 432 543 548 571 626 663 676 702 733 778 782 795 812 823 859 878 903 930 948 12050 081 105 128 184 245 277 313 316 329 338 345 380 450 542 547 679 704 705 709 714 723 736 765 769 774 840 861 896 906 923 924 926 942 951 955 963 997 13043 045 081 126 181 186 226 242 273 294 355 367 383 393 406 459 501 505 521 545 549 609 642 646 650 655 660 683 734 745 750 758 788 812 834 888 915 926 943 998 14043 062 092 168 187 193 196 232 251 279 290 347 376 14383 391 415 443 462 519 533 535 545 583.

Wypłata od dnia 1 sierpnia 1923 r.

Terminy subskrybcji spółek akcyjnych

Nazwa spółki akcyjnej, ogłaszającej subskrybcję na nową emisję	Termin ostateczny subskrybcji	Instytucje przyjmujące subskrybcję
Tow. Akc. „Hurtownia Skór“ w Poznaniu	20 sierpnia r. b.	Bank Przemysłowców w Poznaniu
Sp. Akc. „Tkanina“ w Poznaniu	22 „ „	Bank Związku Spół. Zarob. w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej 1 oraz oddziały tego Banku
Młyn Ziemiański w Starołęce	„ „ „	Poznański Bank Ziemian w Poznaniu, Al. Marcinkowsk. 13
Tow. dla Handlu Aptecznego „Orbis“ w Częstochowie	27 „ „	Biuro Spółki, Zakłady Ceramiczne „Rumaki“
„Siła i Światło“	31 „ „	Biuro Spółki w Warszawie, ul. Mazowiecka 1
Tow. Łódzkiej Manufaktury Ponizowski	„ „ „	Kasa Spółki w Łodzi
„Wojciechowo“ Fabryka Krochmalu w Poznaniu	„ „ „	Polski Bank Krajowy, Oddział w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 6
Polska Sp. Akc. „Kauczuk“	1 września „	Kasa Spółki w Warszawie, ul. Chmielna 9, Bank Związków Ziemian w Warszawie, Bank Małopolski w Krakowie i Oddziały w Warszawie i Łodzi oraz Bank M. Stadthagen w Bydgoszczy
Polski Syndykat Rolniczy w Pińsku	„ „ „	Biuro Spółki w Pińsku, ul. Kościuszki 5
Sp. Akc. dla Przem. i Hand. Towar. Włókien., Norym. i Galant. „Hurt“	3 „ „	Zarząd Spółki w Warszawie, ul. Długa 42
Bank Francusko - Belgijsko - Polski	4 „ „	Centrala Banku w Łodzi, ul. Piotrkowska 67 i Oddziały: w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 19, w Warszawie — plac Saski (Hotel Europejski) oraz Texilbank w Gdańsku, Töpfergasse 23—24.
Zjednoczone Browary Warszawskie p. f. „Haberbusch i Schiele“	5 „ „	Zarząd Spółki w Warszawie, ul. Krochmalna 59.
Warszawskie Tow. Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu	6 „ „	Bank Ziemiański w Warszawie, ul. Kredytowa 1 oraz Bank Związku Spół. Zarobkowych w Poznaniu, Oddział w Warszawie, ul. Jasna 8.

Giełdy zamiejscowe.

(Objaśnienie: *s*=sprzedaż, *k*=kupno, *t*=transakcje, *n*=nieurzędowa.

Liczby podane w tysiącach marek.

POZNAŃ, 7 sierpnia 7923 r.

Akcje:

Bank Związku Sp. Zar.	550—500 *t*
„ Polski Handl.	230 *t*
„ Młynarzy	90 *t*
„ Kwil. Potocki i S-ka	—
„ Poznański Ziemian	60—59 *t*
„ Przemysłowców	220 *t*
R. Barcikowski	—
H. Cegielski	110—145 *t*
Centrala Skór	60 *t*
C. Hartwig	90 *t*
Hurtownia Drogueryjna	50 *t*
Lubań	—
Dr. Roman May	4300—4250 *t*
Pozn. Sp. Drzewn.	520—490 *t*
Wytwórnia Chemiczna	92—90 *t*
Wagon Ostrowo	
Sarmatia	
Hartwig Kantorowicz	
Papiernia Bydgoszcz	180 *t*

Późniejsze kursy nie nadeszły.

KRAKÓW, 10 sierpnia 1923 r.

Akcje:

Bank Polski Przem.	95—125 *t*
„ Hipoteczny	100—108 *t*
Bank Małopolski	115—150 *t*
„ Komercjalny	28—30 *t*
Powsz. Bank Kredyt.	200 *s*
Ziemski Bank Kred.	30—35 *t*
Pol. Tow. Handl. (P.T.H.)	88—100 *t*
Impex	1.6—1.8 *t*
Polski Glob	9.5 *t*
Żegluga Polska	20—26 *t*
Pharma	200—230 *t*
L. Zieleniewski	2200—2300 *t*
Warsz.Sp.Akc.Bud.Par.	170—200 *t*
Elektrownia Siersza	85—105 *t*
Trzebinia	290—340 *t*
Pocisk	180 *s*
Automotor	70 *s*
Oikos	1000 *t*
Fabr. Cem. „Górka"	3800—4000 *t*
Sierszańskie Zakł. Gór.	2150—2400 *t*
Tepege	700—750 *t*
Strug	90—110 *t*
Krakus	162—175 *t*
Fabr. Porc. Ćmielów	280—320 *t*
Cukr. w Chodorowie	1700—1875 *t*

LWÓW, 10 sierpnia 1923 r.

Bank Hip. Akc.	130—150 *t*
„ Powsz. Kred.	19—20 *t*
„ Przem. Pol.	90—95 *t*
„ Ziem. Kred.	26—30 *t*
Browary Lwowskie	2175—2225 *t*
Tow. Chodorów	1300—1450 *t*
Tow. Karpalit	180 *t*
Fabr. Porc. Ćmielów	260 *t*
Gafota	40—50 *t*
Oikos	860—900 *t*
Warsz.Sp.Akc.Bud.Par.	175—190 *t*
Pezet	125—140 *t*
Pol. ka Nafta	175—190 *t*
Rakszawa	680—720 *t*
Siersza (Elektr.)	85—90 *t*
Siersza (Zakł. górn.)	170 *t*
L. Zieleniewski	2000—2000 *t*

WILNO, 11 sierpnia 1923 r.

Rubel łotewski	
Złoty rubel	173—175 *t*
Złota marka	
Złota marka	
„ frank	
„ dolar	
Złota korona skandynawska	
Złoty funt szterling.	
Złota marka niemiecka	
Srebrny rubel	
„ dolar	
Bilon rosyjski	
Listy Zastawne Wil. Ban.	
Akcje Wil. Banku Ziemsk.	
„ Pryw. Banku Handl.	95—105 *t*
„ Pol. Banku Parcelacyjnego	
8-proc. Pań. Poż. Złota	

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Panu Rom. G. w Łodzi. W krótkim czasie nastąpi zasadnicza zmiana.

P. St. W. w. m. Akcje te będą wkrótce wprowadzone na giełdę.

Pl Hen. Majk. Po uzyskaniu zezwolenia odnośnych władz, będzie ogłoszona subskrypcja.

PP. Janowi K., Jerzemu Bon. i S. T.. Niewylosowane.

Pani H. Dęb. Wkrótce zamieścimy.

Giełda Warszawska

III. Waluty i Dewizy Kursy z 3 sierpnia 1923 r.	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Dolary St.-Zjednoczonych	247000	242500	245000
„ kanadyjskie . . .	—	—	
Franki francuskie . . .	14100	13800	13950 Paryż
„ belgijskie . . .	11100	10900	11000 Belgja
„ szwajcarskie . .	45000	44200	44600 Szwajcarja
Funty sterl.	1197000	117:000	1205000-1185000 Londyn
Marki niemieckie . . .	0.06	—	0.06 Berlin i Gdańsk
Korony austrjackie . .	3.05	3.46	3.48 Wiedeń
„ czesko-słowackie	—	—	7225 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	
„ duńskie . . .	—	—	
„ norweskie . . .	—	—	
„ węgierskie . . .	—	—	
Lei rumuńskie	—	—	
Liry włoskie	—	—	10550 Włochy
Marki fińskie	—	—	
Floreny holenderskie . .	—	—	
Dinary jugosłowiańskie .	—	—	

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

Ostatnie kursy tranzakcyjne z 31 lipca 13 sierpnia 1923 r.
Najwyższe i najniższe kursy od 31 lipca do 13 sierpnia 1923 r. włącznie.
Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu.

AKCJE. (Liczby podane w tys. mk.)	31/7	13/8	najniższy	najwyższy
Banku Dysk. Warszawsk.	1000	875	800	1050
„ Handl. w Warsz.	—	1450	1375	1700
„ dla Han. i Przem,	320	250	235	340
„ Handl. w Łodzi. .	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	—	—	—	—
„ Kredyt. w Warsz.	280	290	200	290
„ Kup. Łódzk. . .	—	—	—	—
„ Małopolskiego . .	85	100	80	112
„ Przem Warsz. . .	75	90	65	90
„ Polski Han. w Poz.	—	235	220	240
„ Pols.Przem.we Lw.	70	100	50	100
„ Tow. Spółdz. . .	—	—	250	265
„ Zachodniego . .	800	—	640	830
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	—	—	—	—
„ Zjedn. Ziem. Pol.	260	—	250	260
„ Zw. Sp.Zar. w Poz.	700	575	550	720
„ Związków Ziemian	90	95	70	95
„Cerata"	550	600	525	625
Eksploatacja Soli Potas.	805	1750	790	1750
Kijew. Sch. i S-ka . . .	595	635	480	640
Ludwik Spiess i Syn . .	235	230	210	270
Fryderyk Puls	1975	—	1600	2100
Dr. Roman May. Poz. .	—	—	—	—
Sp. Akc. „Strem" . . .	4000	—	4000	11000
Fabr. Chm. „Radocha" .	—	4300	1200	5500
Fabr. Mydeł. Wildt i S-ka.	170	190	150	275
Cukrownia „Borowiczki"	—	—	—	—
S. A. „Chodorów" . . .	880	1300	800	1500
Cukr. „Czersk"	1260	1300	950	1500
„ „Częstocice". . .	6150	5900	5400	7000
„ Goslawice . .	610	635	520	750
„ „Michałów" . . .	710	650	530	760
Warsz. Fabr. Cukru . .	7000	9000	6700	11000
Firley (cement) . . .	190	187.5	160	200
„Łazy" „ . . .	100	105	70	120
Przemysłu Drzewn. . .	65	55	52,5	80
Warsz. Kop. Węgla . .	1325	1175	800	1470
Borman Szwede i S ka .	—		38000	38000
H. Cegielski	152.5	155	120	195
Lilpop, Rau & Loew . .	215	205	175	280
Modrz. Z. Gór.	1500	1705	1400	1850
Norblin, Buch, Werner .	480	335	325	550
Zakł. Ostrowieckich . .	2300	1925	1725	2400
Ortw. Karas. i S-ka . .	145	160	102 5	220
Rohn, Zieliński i S-ka .	265	245	200	275
K. Rudzki & S-ka . . .	690	650	520	810
Starach. Z. Gór. . . .	950	970	770	1225
Fabr. Maszyn „Trzebinia"	260	310	250	315
Fabr. Sil. i Trak. „Ursus" I	960	1300	800	1300
„ II	290	480	290	550
„Pocisk"	175	197.5	160	200
Warsz. S. A. Bud. Par. .	205	160	105	235
L. Zieleniewski w Krak .	1490	2200	1100	2450
Zawiercie	56000	51000	51000	51000
Zakł. Żyrardowskich . .	39000	37250	30000	43000
Belg.-Pol. Tow. „Belpol" .	50	32,5	25	50
Ł. J. Borkowski	122.5	135	102.5	155
„Hurt".	45	60	45	80

AKCJE.	31/7	13/8	najniższy	najwyższy
Bracia Jabłkowscy . . .	47	39	36	52
Warsz. Handl. i Żegl. . .	35	33	29.5	41
Pol. Bal. Tow. „Polbal"	26.5	39	25	42
Skup skór sur. i garbnik.	92.5	70	62	96
Zach. Tow. dla Han i Prz.	75	52.5	45	80
„Cmielów"	200	220	200	260
Tow. „Elektryczność" .	1700	—	1525	1700
Polskie Tow. Elektryczne	140	150	115	250
Tow. Przem. „Kabel" .	250	240	200	265
C. Hartwig	—	—	115	115
Haberbusch i Schiele.	850	850	720	1050
Warsz. Tow. Ocz. Spir. .	1250	1400	1200	1950
Papiernia „Klucze" . .	230	205	200	275
Fabr. Ołów. St. Majewski.	—	—	—	—
S. A. „Nafta" w Lw. . .	—	—	—	—
„Nafta Polska"	120	147	115	165
Polski Przemysł Naftowy	850	630	600	900
Prz. Naft. w Pol. Br Nobel	680	355	355	700
Lenartowicz, Rylscy i Sp.	38	50	38	56
„Polus"	—	—	—	—
„Tepege" T. dla P. G. .	—	—	—	—
F. Dach. „Pustelnik" . .	230	240	200	275
„Siła i Światło"	610	585	550	660
Warsz. Warrant. Sp. . .	—	—	—	—
Polskie Tow. Handlowe .	—	—	—	—
„Krakus"	180	—	180	180
„Marynin"	200	750	150	750
„Unia"	—	1650	1000	1800

Ostatnie kursy

AKCJE NIENOTOWANE NA URZĘDOWEJ GIEŁDZIE

Kursy przybliżone p/g prywatnych źródeł (w tysiącach marek)

Kauczuk	75
Konopie	120
Lechita (Nafta)	23.5
Lekomotywy	220
Machlejd	72½
Nitrat	58
„Opatówek" Fabr. Sukna	175 drobne 120 większe odcinki
Polski Lloyd	65
Przem. Korkowy	75
Polska Hurtownia Opałowa	9
Tow. Przem. Węgl. w Polsce	9
IV	4.5
Ziemiopłody	—
Zbiersk Cukrownia	—
Pruszków Elektrownia	75-77

REDAKTOR I WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia „Rotacyjna" Marszałkowska 148

T-wo Zjednoczonego Handlu i Przemysłu

A. Jaroszewicz, M. Malinowski

WARSZAWA

Plac Napoleona 3, tel. 125-85, 64-54, 61-56.

Fabryka w Tomaszowie Mazowieckim

ul. Jeziorna 16, tel. 68.

Masowa, maszynowa wytwórnia podków, haceli, podkowiaków, drutów gładkich, cynkowanych, kolczastych i gwoździ.

